

Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Cyfrifon Adnoddau 2010-11

parch, cywirdeb, llywodraethu da

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Cynnwys

Tudalen 3	Sylwadau rheoli
Tudalen 12	Adroddiad taliadau
Tudalen 19	Datganiad o gyfrifoldebau'r Comisiwn a'r Swyddog Cyfrifyddu
Tudalen 20	Datganiad rheolaeth fewnol
Tudalen 28	Tystysgrif ac Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru
Tudalen 31	Datganiad Cyflenwad Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Tudalen 32	Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr
Tudalen 33	Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol
Tudalen 34	Datganiad Llif Arian
Tudalen 35	Datganiad o'r Newidiadau yn Ecwiti'r Trethdalwyr
Tudalen 37	Datganiad Costau Gweithredu yn ôl Nodau ac Amcanion
Tudalen 39	Nodiadau i gyd-fynd â'r Cyfrifon Adnoddau

Sylwadau rheoli

Paratowyd y cyfrifon hyn yn unol â Chyfarwyddyd y Trysorlys a gyhoeddwyd o dan Adran 137 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Mae'r datganiadau ariannol yn cydymffurfio â gofynion Llawlyfr Adroddiadau Ariannol Trysorlys Ei Mawrhydi a pharatowyd nodiadau esboniadol i gyd-fynd â hwy. Yn ogystal â'r datganiadau ariannol manwl ar dudalen 31 ac ymlaen, mae'n bosibl y bydd y wybodaeth a ganlyn o ddiddordeb arbennig.

- Taliadau i ddeiliaid swyddi'r Cynulliad ac uwch staff (tudalen 12);
- y trefniadau sydd ar gael i helpu i ddiogelu cronfeydd ac asedau cyhoeddus Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru ("y Comisiwn") a'i helpu i gyflawni ei bolisiau, ei nodau a'i amcanion (tudalen 37);
- cymharu gwir wariant â phenawdau cyllidebau ar gyfer y flwyddyn (tudalen 42);
- cyflog a chostau cysylltiedig Aelodau'r Cynulliad, staff y Cynulliad a'r nifer a gyflogir gan Gomisiwn y Cynulliad (tudalen 46);
- costau lwfansau teithio a lwfansau eraill yr Aelodau (tudalen 53);
- colledion a thaliadau arbennig (tudalen 65);

Mae'r cyfrifon hyn yn nodi effaith ariannol penderfyniadau'r Comisiwn yn ystod y flwyddyn ariannol bresennol a'r blynyddoedd ariannol blaenorol. I ddeall yn well yr hyn y mae'r Comisiwn wedi'i gyflawni yn ystod y flwyddyn, ewch i'r [Adroddiad Blynyddol](#) sy'n rhoi rhagor o fanylion ac a gyhoeddir ochr yn ochr â'r cyfrifon hyn. Mae gwybodaeth am y Cynulliad a'r Comisiwn hefyd ar gael ar wefan y Cynulliad: www.cynulliadcymru.org a www.assemblywales.org.

Hanes, cefndir statudol a'r prif weithgareddau

Cynulliad Cenedlaethol Cymru ("y Cynulliad") yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Sefydlwyd y Comisiwn ym mis Mai 2007 o dan Adran 27 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (Deddf 2006) ac mae ganddo ddyletswydd i sicrhau bod y Cynulliad yn cael yr eiddo, y staff a'r gwasanaethu sydd eu hangen arno. Mae'r Comisiwn yn cynnwys pum Comisiynydd: y Llywydd fel Cadeirydd, a phedwar Aelod arall o Gynulliad Cenedlaethol Cymru a benodir gan y Cynulliad. Clerc y Cynulliad (a benodir o dan Adran 26 o Ddeddf 2006) yw Prif Weithredwr y Comisiwn a'r Prif Swyddog Cyfrifyddu. Yn ymarferol, mae'r Comisiwn wedi dirprwyo'i gyfrifoldebau gweithredol o ddydd i ddydd i'r Prif Weithredwr a'r Clerc, gyda rhai eithriadau. Cyfeirir at ei staff, a benodir o dan baragraff 3 o Atodlen 2 i Ddeddf 2006, fel staff y Cynulliad. Mae'r Comisiwn yn annibynnol ar Weinidogion Llywodraeth Cymru ("Gweinidogion Cymru").

Mae'r Comisiwn yn darparu'r seilwaith, y cyflogau a'r lwfansau sy'n galluogi Aelodau'r Cynulliad i ymgymryd â'u dyletswyddau yn adeiladau'r Cynulliad ym Mae Caerdydd (y Senedd a Thŷ Hywel) ac yn y swyddfeydd lleol. Mae'n darparu cyfleusterau a staff i ganiatáu i'r Cynulliad a'i bwyllgorau gyfarfod ac mae'n codi ymwybyddiaeth y cyhoedd o'r broses ddemocrataidd ac yn ennyn eu diddordeb yn y broses honno. Diben y Comisiwn yw sicrhau bod y Cynulliad yn gorff seneddol hygyrch ac effeithiol sy'n ennyn hyder pobl Cymru. I ategu hyn, pennwyd yr amcanion a ganlyn yn y Strategaeth ar gyfer y Trydydd Cynulliad 2007-2011:

- Hyrwyddo datganoli ac annog rhagor o bobl i gymryd rhan yn y broses;
- Dangos undod, arweinyddiaeth ac ymateb yn feiddgar i newidiadau cyfansoddiadol;
- Dangos parch, cywirdeb a llywodraethu da ym mhob agwedd ar ein gwaith
- Gweithio'n gynaliadwy;
- Sicrhau bod y Cynulliad yn darparu'r gwasanaeth gorau ac y caiff ei ddarparu yn y modd mwyaf effeithiol.

Comisiwn y Cynulliad

*Dyma'r Comisiynwyr yn ystod
2010-11 :*

Y Gwir Anrhydeddus yr Arglwydd Elis
Thomas, y Llywydd tan fis Mai 2011
William Graham
Lorraine Barrett

Peter Black

Christopher Franks

Cyfnod y Penodiad

9 Mai 2007 – 11 Mai 2011

6 Mehefin 2007 – 25 Mai 2011

6 Mehefin 2007 - 25 Mai 2011

6 Mehefin 2007 - ailbenodwyd 25
Mai 2011

18 Medi 2007 – 25 Mai 2011

*Dyma'r Comisiynwyr a benodwyd ym mis
Mai 2011, yn unol â phenderfyniad y
Cynulliad:*

Rosemary Butler AC
Y Llywydd o fis Mai 2011 ymlaen

Peter Black AC

Angela Burns AC

Rhodri Glyn Thomas AC

Sandy Mewies AC

Etholwyd 11 Mai 2011

Ailbenodwyd 25 Mai 2011

Penodwyd 25 Mai 2011

Penodwyd 25 Mai 2011

Penodwyd 25 Mai 2011

Mae'r Comisiwn wedi cytuno ar drefniadau portffolio sy'n golygu bod gan y Comisiynwyr unigol gyfrifoldeb dros faterion penodol. Dyma oedd cyfrifoldebau'r Comisiynwyr yn 2010-11:

Yr Arglwydd Elis Thomas - Cadeirydd y Comisiwn - cyfrifoldeb arbennig dros annog rhagor o bobl i gymryd rhan yn y broses ddemocrataidd; arweinyddiaeth ragorol; datblygu pwerau deddfu'r Cynulliad yn y dyfodol a chysylltiadau allanol.

Lorraine Barrett - Comisiynydd y Cynulliad Cynaliadwy - mae'r portffolio hwn yn cynnwys cyfrifoldeb dros gydraddoldeb; iaith; yr amgylchedd a niwtraliaeth garbon; caffael cynaliadwy a rheoli'r ystad.

Peter Black - Comisiynydd y Cynulliad a'r Dinesydd - mae'r portffolio hwn yn cynnwys ystyried safon y broses craffu a deddfu; cyfathrebu allanol; TGCh; addysg ym maes dinasyddiaeth; materion cyfreithiol a Rhyddid Gwybodaeth.

Christopher Franks - Comisiynydd y Cynulliad sy'n Gwella - mae'r portffolio hwn yn cynnwys ystyried gwella gwasanaethau i'r Aelodau ac i ddinasyddion; cynnwys rhanddeiliaid yn y gwaith; cynllunio strategol; ac ystyried gwerth am arian.

William Graham - Comisiynydd Adnoddau'r Cynulliad - mae'r portffolio hwn yn cynnwys ystyried sut y caiff asedau'r Cynulliad eu rheoli; pobl y Cynulliad (gan gynnwys staff, contractwyr, gwasanaethau a ddarperir i gynorthwyo Staff Cymorth Aelodau'r Cynulliad); cyllideb y Comisiwn; cyflogau a lwfansau'r Aelodau; effeithlonrwydd a llywodraethu da.

Cynghorwyr Annibynnol

Mae'r Comisiwn wedi penodi pedwar o gynghorwyr annibynnol, sef:

Mair Barnes* (Tach 2007-Tach 2013)

Richard Calvert# (Tach 2007-Tach 2013)

Tim Knighton# (Tach 2007-Tach 2012)

Yr Athro Robert Pickard# (Tach 2007-Tach 2012)

Mae'r cynghorwyr yn rhoi cyngor annibynnol ac adeiladol i Gomisiwn y Cynulliad(*) a thrwy fod yn aelodau o Bwyllgor Archwilio Comisiwn y Cynulliad (#) maent hefyd yn cyfrannu at amrywiaeth o agweddau eraill ar waith y Comisiwn.

Uwch reolwyr a staff y Cynulliad

Dyma'r uwch reolwyr (y Prif Weithredwr a'i Chyfarwyddwyr) a gyflogwyd gan y Comisiwn drwy gydol y flwyddyn tan y dyddiad y llofnodwyd y cyfrifon:

Claire Clancy	Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad Y Prif Swyddog Cyfrifyddu
Dianne Bevan	Y Prif Swyddog Gweithredu
Adrian Crompton	Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad
Keith Bush	Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol a'r Prif Gynghorydd Cyfreithiol

Mae'r Adroddiad Taliadau yn y cyfrifon hyn yn cynnwys gwybodaeth am gyflogau a hawliau pensiwn yr unigolion a enwir a'r costau teithio a chynhaliaeth a hawliwyd ganddynt am y flwyddyn.

Caiff yr uwch reolwyr eu penodi i'w swyddi'n barhaol.

Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, dyma faint o staff cywerth ag amser llawn a gyflogwyd gan y Comisiwn:

	<u>31 Mawrth 2011</u>	<u>31 Mawrth 2010</u>
Staff a gyflogwyd	322.9	362.4
Staff ar secondiad	3.8	2.8

Mae'r newid sylweddol ers 31 Mawrth 2010 i'w briodoli yn bennaf i'r cynllun tâl diswyddo gwirfoddol y manteisiodd 25 o staff arno rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2010.

Y gyfradd absenoldeb gyffredinol oherwydd salwch am y flwyddyn oedd 3.19 (3.23% yn 2009-10) o'i gymharu â'r targed o 3.18% am y flwyddyn (sy'n cyfateb i 7 diwrnod).

Adolygiad o'r Flwyddyn Ariannol

Yn ystod pedwaredd flwyddyn y Comisiwn – a blwyddyn olaf y Trydydd Cynulliad – fe'i gwelwyd yn parhau i ddatblygu ac i gyflawni, fel y nodir yn yr [Adroddiad](#)

[Blynyddol](#). Yn ogystal â chynorthwyo'r Cynulliad i roi ei raglen deddfu a chraffu lawn ar waith, dyma rai uchafbwyntiau eraill:

Cytunodd y Cynulliad ar Fesur Taliadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru a chafwyd cydsyniad Brenhinol iddo ym mis Gorffennaf 2010, gan sefydlu bwrdd statudol annibynnol, sef y [Bwrdd Taliadau](#), i benderfynu ar system o gymorth ariannol i Aelodau'r Cynulliad. Dyma oedd un o brif argymhellion '[Yn Gywir i Gymru](#)', yr adroddiad a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2009 gan y panel annibynnol a benodwyd gan y Comisiwn yn 2008. Cyfarfu'r bwrdd Taliadau am y tro cyntaf ym mis Hydref 2010 a chyhoeddodd ei adroddiad [Addas i'r Diben](#) a'r [Penderfyniad ar Gyflogau a Lwfansau'r Aelodau](#) cysylltiedig ym mis Mawrth 2011.

Yn dilyn cydsyniad Brenhinol i Fesur Comisiynydd Safonau Cynulliad Cenedlaethol Cymru ym mis Rhagfyr 2009, penodwyd [Comisiynydd Safonau](#) annibynnol, statudol ym mis Tachwedd 2010 i arolygu safonau ymddygiad Aelodau'r Cynulliad. Deiliad y swydd yw Gerard Elias CF, ac mae'n fargyfreithiwr blaenllaw â blynyddoedd o brofiad ym maes y gyfraith droseddol a disgyblaeth broffesiynol yn y DU. Mae'r [Gofrestr o fuddiannau ariannol a buddiannau eraill yr Aelodau](#) yn parhau i gael ei diweddarau a'i chyhoeddi ar wefan y Cynulliad. Cyhoeddir [cofnod](#) o'r Aelodau hynny sy'n cael cymorth ariannol, ar unrhyw adeg, gan y Comisiwn i gyflogi, naill ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, pobl y maent yn gwybod eu bod yn perthyn iddynt hwy neu i Aelod arall.

Mae'r Comisiwn yn gweinyddu'r broses o enwebu Archwilydd Cyffredinol Cymru, a benodir gan Ei Mawrhydi'r Frenhines. Penodwyd Huw Vaughan Thomas i'r swydd ym mis Hydref 2010.

Cytunodd y Comisiwn ar ei strategaeth e-ddemocratiaeth, gan nodi sut y byddai'n defnyddio technoleg newydd i ymgysylltu rhagor â phobl Cymru; cafodd ymgyrch Pleidleisiwch 2011 ei chynnal i annog pobl i bleidleisio yn y Refferendwm ar 3 Mawrth 2011 ynghylch rhoi rhagor o bwerau deddfu i'r Cynulliad ac yn etholiad y Cynulliad ar 5 Mai 2011. Yn ogystal â hyn, rhoddwyd rhaglen fewnol sylweddol ar waith yn ystod y flwyddyn i sicrhau ein bod yn trosglwyddo'n llwyddiannus i'r Pedwerydd Cynulliad ac yn cynnig y cymorth gorau bosibl i'r Aelodau a etholwyd. Ochr yn ochr â hyn, cynhaliodd y Cynulliad adolygiad eang o'i Reolau Sefydlog a chymeradwywyd y Rheolau Sefydlog newydd yn barod ar gyfer mis Mai 2011.

Cwblhawyd prosiect sylweddol (Uno rhwydwaith y sefydliad, neu UNO) yn ystod y flwyddyn, a chostiodd £4.6miliwn. Creodd hyn rwydwaith technoleg gwybodaeth unedig i Aelodau a staff y Cynulliad, ar wahân i rwydwaith Llywodraeth Cymru. Mae'n cynnig manteision hirdymor o ran rheoli gwybodaeth, ennyn diddordeb y cyhoedd, caffael Technoleg Gwybodaeth a gwella parhad busnes.

Yn erbyn cefndir o dynhau gwariant cyhoeddus, cymeradwyodd y Comisiwn strategaeth gyllidebol ar gyfer y Pedwerydd Cynulliad a fyddai'n golygu lleihau gwariant mewn termau real, gan gynnwys lleihau nifer gyffredinol y staff a gyflogir gan y Comisiwn. Cymeradwyodd y Comisiwn [gyllideb 2011-12](#), ym mis Rhagfyr 2010, a oedd yn galw am wahanu cyllid ar gyfer gwasanaethau'r Cynulliad ac Aelodau'r Cynulliad (gan greu 'cwmpasau'). Gwnaed hyn i adlewyrchu'r gwariant ar wasanaethau'r Cynulliad a fydd yn parhau i gael eu rheoli'n uniongyrchol gan y Comisiwn, a thâl a lwfansau'r Aelodau sy'n awr yn cael eu pennu gan y Bwrdd Taliadau annibynnol.

Er mwyn cyflymu arbedion mewn costau staff, cynigiodd y Comisiwn gynllun tâl diswyddo gwirfoddol yn ystod y flwyddyn. Manteisiodd 25 o staff ar y cynllun hwn, a gostiodd £0.9m, a bydd arbedion cylchol blynyddol o £0.7m. Ad-drefnwyd y sefydliad hefyd i gryfhau gwasanaethau wrth i'r Comisiwn baratoi i gefnogi'r Pedwerydd Cynulliad Cenedlaethol yn ystod ei dymor o bum mlynedd.

Rhaid i'r Comisiwn arfer ei swyddogaethau'n unol ag egwyddorion cyfle cyfartal i bawb; hyrwyddo datblygu cynaliadwy; a thrin y Gymraeg a'r Saesneg ar sail cydraddoldeb. Mae'r Adroddiad Etifeddiaeth, yr Adroddiad Blynyddol, y Cyfrifon hyn a gwefan y Cynulliad i gyd yn rhoi darlun cynhwysfawr o'r modd y mae'r Comisiwn yn ymgymryd â'r dyletswyddau hyn ac yn nodi'r hyn y mae wedi'i gyflawni. Dyma uchafbwyntiau 2010-11:

- Cyhoeddodd panel annibynnol [adroddiad](#) ar ddyfodol gwasanaethau dwyieithog yn y Cynulliad, gan arwain at gyflwyno'r Cofnod Cryno - sy'n ei gwneud yn haws i bobl ddysgu am drafodion y Cynulliad;
- Dyfarnwyd mai'r Comisiwn oedd y sefydliad cyhoeddus mwyaf cynaliadwy yn y DU ar lefel llywodraeth gan ennill Gwobr Rheoli Cyfleusterau Cynaliadwy; llwyddodd i gadw'r achrediad ar gyfer dulliau rheoli amgylcheddol o dan y Ddraig Werdd, Lefel 5 a chyhoeddodd yr [Adroddiad Amgylcheddol Blynyddol](#) ar gyfer y Cynulliad;
- Enillodd y Comisiwn gydnabyddiaeth Buddsoddwyr mewn Pobl, gan gyrraedd y safon aur. Dim ond 25 o gyrff cyhoeddus yn y DU sydd wedi cyrraedd y safon hon, a hon yw'r unig ddeddfwrfa yn y DU i wneud hynny;
- Mae safle'r Comisiwn ym Mynegai Stonewall ar gyfer cyrff sy'n cyflogi staff lesbaidd, hoyw a deurywiol wedi gwella. Mae nawr yn safle 42.

Yn ystod y flwyddyn, cafodd y Comisiwn 66 cais o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth (58 cais yn 2009-10). Ni wnaeth y Comisiwn godi tâl am ymateb i'r ceisiadau hyn ac nid yw wedi gwrthod ymateb i gais ar sail cost.

Diddymwyd y Trydydd Cynulliad ganol nos ar 31 Mawrth 2011 a daeth tymor gwasanaeth yr Aelodau a etholwyd ym mis Mai 2007 i ben.

Perfformiad ariannol yn ystod y flwyddyn

Arian o Gronfa Gyfunol Cymru a ddefnyddir ar gyfer gwariant y Comisiwn. Yr alldro adnoddau net ar gyfer 2010-11 oedd £43.7 miliwn (£48.9 miliwn yn 2009-10). Roedd hyn yn cynnwys credyd i'r cyfrif o £2.692 miliwn mewn cysylltiad â Chyllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad. O dan reolau cyllidebu'r Trysorlys, ni fyddai wedi bod yn bosibl defnyddio'r arbedion at ddibenion gwariant nad oedd yn gysylltiedig â phensiynau. Arweiniodd hyn at danwariant o £0.322 miliwn neu 0.7 y cant ar gyfer y flwyddyn (£0.8 miliwn neu 1.7 y cant o danwariant yn 2009-10). Gwariwyd £12.7 miliwn (£12.6 miliwn yn 2009-10) ar gyflogau a lwfansau Aelodau'r Cynulliad gan gynnwys lwfansau ar gyfer staff ac adeiladau yn eu hetholaethau/hardaloedd i'w cynorthwyo i gyflawni eu dyletswyddau. £14.0 miliwn (£13.9 miliwn yn 2009-10) oedd cost cyflogi staff y Comisiwn a chostau cysylltiedig; gwariwyd £16.6 miliwn (£15.8 miliwn yn 2009-10) ar adeiladau, TGCh a chostau eraill yn ymwneud â rhedeg y Comisiwn; cafwyd £0.1 miliwn o incwm ar ffurf rhent a drwy werthu nwyddau yn Siop y Cynulliad (£0.1 miliwn yn 2009-10). Rhan o'r costau TGCh oedd £2.9 miliwn a wariwyd ar UNO, sef prif brosiect Technoleg Gwybodaeth y Comisiwn. Cyflwynodd y Comisiwn Gyllideb Atodol o £1.95 miliwn yn ystod y flwyddyn i dalu am y rhan fwyaf o'r costau sylweddol hyn. Cymeradwywyd y gyllideb ar 21 Mehefin 2010.

Nid yw'r ffigurau uchod yn cynnwys costau'n ymwneud â chyflog y Llywydd, y Dirprwy Lywydd, Archwilydd Cyffredinol Cymru, y Comisiynydd Safonau na'r Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus. Y Comisiwn sy'n talu'r cyflogau hyn ond cânt eu talu'n uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru, yn ôl statud. Gan hynny, nid ydynt yn cael eu cynnwys yn alldro adnoddau net y Comisiwn. Cyfanswm y costau hyn yn 2010-11 oedd £0.6 miliwn (£0.6 miliwn yn 2009-10).

Ar 31 Mawrth 2011, £67.8 miliwn oedd cyfanswm asedau net y Comisiwn (£60.4 miliwn ar 31 Mawrth 2010).

Datblygiadau yn y dyfodol

Bydd y wasgfa ariannol yn y sector cyhoeddus yn parhau i fod yn arwyddocaol yn ystod y blynyddoedd nesaf, nid yn unig o ran y modd y mae'r Comisiwn yn sicrhau gwerth am arian drwy ei wasanaethau ond, yn bwysicach, yn y modd y mae'r Comisiwn yn sicrhau bod Aelodau'r Cynulliad yn cael yr adnoddau, y cyngor a'r cymorth sydd eu hangen arnynt i gyflawni'u gwaith yn effeithiol gan gynnwys: mwy o graffu ar bolisiau a phenderfyniadau Llywodraeth Cymru o ran gwariant; ymgysylltu rhagor â phobl Cymru i sicrhau bod y Cynulliad yn darparu ar eu cyfer; gwneud deddfau da i Gymru yn dilyn y bleidlais gadarnhaol a gafwyd yn y refferendwm.

Newidiodd aelodau'r Comisiwn ar ddechrau'r Pedwerydd Cynulliad. Bydd y Comisiynwyr newydd am ystyried [Adroddiad Etifeddiaeth](#) y Comisiwn blaenorol a sut y mae am fwrw ymlaen â'i argymhellion; ailystyried egwyddorion llywodraethu a dirprwyaeth y Comisiwn i Brif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad; ac adolygu a datblygu strategaethau i adeiladau ar y sylfeini cryfion a osodwyd dros y pedair blynedd diwethaf. Bydd hyn yn cynnwys cytuno ar amcanion strategol newydd i lywio'r sefydliad drwy'r pum mlynedd nesaf.

Mae rhaglen gynefino a datblygiad proffesiynol benodol wedi'i pharatoi i gynorthwyo'r holl Aelodau i gyflawni'u swyddogaethau anodd.

Mae'r Comisiwn yn wynebu cryn her wrth geisio sicrhau cydbwysedd rhwng y disgwyliadau cynyddol sydd ar y Cynulliad a'i Aelodau ac adnoddau ariannol tynnach. Mae diwylliant cryf o lwyddiant wedi ymwreiddio yng ngwasanaethau'r Cynulliad, fodd bynnag, ynghyd ag ymdeimlad cryf o bwysigrwydd rheoli arian cyhoeddus a sicrhau bod pob punt yn cael ei gwario'n ddoeth. Bydd y Comisiwn yn parhau i geisio sicrhau arbedion drwy weithio'n fwy effeithlon a sicrhau gwerth am arian ond ni fydd yn cyfaddawdu ar safon y gwasanaethau sydd eu hangen ar y Cynulliad i ddarparu ar gyfer pobl Cymru.

Rhwymedigaethau Pensiwn

Mae'r modd y caiff rhwymedigaeth pensiwn eu trin a manylion y cynlluniau pensiwn perthnasol wedi'u nodi yn y Datganiad o Bolisiau Cyfrifyddu yn y cyfrifon hyn.

Polisi talu cyflenwyr

Un o dargedau perfformiad allweddol y Comisiwn ar gyfer 2010-11 oedd talu pob cyflenwr cyn pen 10 diwrnod gwaith ar ôl derbyn anfonebau, os nad oedd anghydfod yn eu cylch. Ar gyfartaledd yn ystod y flwyddyn, talwyd 92% ohonynt cyn pen 10 diwrnod (93% ar gyfartaledd yn 2009-10).

Y Pwyllgor Archwilio

Mae gan y Comisiwn Bwyllgor Archwilio sy'n helpu'r Comisiwn a'r Swyddog Cyfrifyddu i fonitro ac adolygu llywodraethu corfforaethol, rheoli risg a systemau rheoli, rhoi cyngor ynghylch y cyfrifon blyneddol ac adroddiadau archwilio mewnol ac allanol. Mae'r Pwyllgor yn cynnwys tri chynghorydd annibynnol ac un o Gomisiynwyr y Cynulliad. Yr aelodau yw Richard Calvert (Cadeirydd), Tim Knighton, yr Athro Robert Pickard a William Graham, a oedd yn Gomisiynydd Adnoddau'r Cynulliad. Yn dilyn Etholiad mis Mai 2011, mae Angela Burns AC wedi'i phenodi'n gomisiynydd, a bydd yn cymryd lle William Graham ar y Pwyllgor Archwilio. Roedd gwaith y Pwyllgor yn ystod 2010-11 yn cynnwys cynghori ynghylch cyfrifon blyneddol 2009-10; adolygu

hynt argymhellion Adroddiadau Archwilio Mewnol ar gaffael a rheoli cytundebau; ystyried Strategaeth Rheoli Gwybodaeth y Comisiwn; a rhoi cyngor ynghylch sicrwydd sy'n cefnogi'r Datganiad Rheolaeth Fewnol yn y Cyfrifon hyn. Bydd y Comisiwn yn cyflwyno adroddiad Blynyddol i Gomisiwn y Cynulliad.

Archwilio'r cyfrifon

Archwilydd Cyffredinol Cymru sy'n archwilio'r cyfrifon yn unol ag Adran 137 o Ddeddf 2006. £59,450 yw'r gost y cytunwyd arni ar gyfer archwilio cyfrifon 2010-11 (£61,400 yn 2009-10).

Datgelu gwybodaeth archwilio berthnasol

Fel y Prif Swyddog Cyfrifyddu, rwyf wedi cymryd y camau angenrheidiol i sicrhau fy mod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac i sicrhau bod yr archwilwyr hefyd yn ymwybodol o'r wybodaeth hon.

Digwyddiadau ers diwedd y cyfnod ariannol

Ni fu unrhyw ddigwyddiadau arwyddocaol rhwng diwedd y cyfnod ariannol a'r dyddiad y cwblhawyd y cyfrifon hyn.

Claire Clancy
Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad

Dyddiad: 11 Gorffennaf
2011

ADRODDIAD TALIADAU

Polisi taliadau

Tan fis Ebrill 2009, roedd cyflog sylfaenol Aelodau'r Cynulliad wedi'i gysylltu'n uniongyrchol â chyflog Aelodau Seneddol. Yn dilyn adroddiad y panel adolygu annibynnol, '[Yn Gywir i Gymru](#)', a gyhoeddwyd ym mis Gorffennaf 2009, torrwyd y cysylltiad hwnnw, a Bwrdd Taliadau annibynnol sydd bellach yn penderfynu ar y cymorth ariannol a gaiff Aelodau'r Cynulliad, gan gynnwys eu cyflogau.

Sefydlwyd y Bwrdd gan Fesur Taliadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2010 a gafodd Gydsyniad Brenhinol ar 21 Gorffennaf 2010. Daeth y Bwrdd yn weithredol ym mis Medi 2010. Mae pedwar aelod ar y Bwrdd, sef Sandy Blair CBE, Mary Carter, Stuart Castledine a'r Athro Monojit Chatterji, sydd yn cael £185 y diwrnod ac mae Cadeirydd y Bwrdd, Y Gwir Anrhydeddus George Reid yn cael £243 y diwrnod. Cânt eu penodi am dymor o bum mlynedd.

Cyhoeddwyd adroddiad y Bwrdd, [Addas i'r Diben](#) ym mis Mawrth 2011, a daeth i'r casgliad y dylai'r cyflog o £53,852 a bennwyd ar gyfer 2010-11 barhau am bedair blynedd o ddechrau'r Pedwerydd Cynulliad. Penderfynodd saith Aelod beidio â chymryd eu tâl llawn ar gyfer blwyddyn ariannol 2010-11 (10 Aelod yn 2009-10).

Gallai'r Aelodau a ganlyn hawlio cyflogau blynyddol ychwanegol:

	O 1 Ebrill 2009	O 2 Tachwedd 2009	O 1 Ebrill 2010
Y Llywydd ac Arweinydd yr wrthblaid fwyaf	£41,370	£41,370	£41,950
Y Dirprwy Lywydd	£26,022	£26,022	£26,385
Prif Chwip yr wrthblaid a Chomisiynwyr y Cynulliad	£11,543	£12,000	£12,168
Arweinydd y gwrthbleidiau heblaw am yr wrthblaid fwyaf. Cadeiryddion y pwyllgorau craffu ¹ a'r Pwyllgorau Cyllid a Chyfrifon Cyhoeddus.	£11,543	£12,000	£12,168
Cadeiryddion pwyllgorau eraill ²	£6,039	£8,000	£8,112

Roedd y tabl hwn yn destun archwiliad

¹ Dyma'r pwyllgorau craffu: Cymunedau a Diwylliant; Menter a Dysgu; Iechyd, Lles a Llywodraeth Leol; Cynaliadwyedd; Materion Cyfansoddiadol; 5 pwyllgor Deddfwriaeth.

² Dyma'r pwyllgorau eraill: Plant a Phobl Ifanc; Cyfle Cyfartal; Materion Ewropeaidd ac Allanol; Deisebau; Safonau Ymddygiad.

O'r rhai a allai hawlio'r cyflogau ychwanegol, penderfynodd 15 Aelod beidio â chymryd eu tâl llawn yn 2010-11 (10 Aelod wnaeth hynny yn 2009-10).

Nid yw'r Comisiwn yn rhoi buddion mewn nwyddau.

Mae Aelodau'r Cynulliad yn aelodau o Gynllun Pensiwn Aelodau Cynulliad Cenedlaethol Cymru a chaiff cyfrifon blyneddol eu cyhoeddi ar wahân ar gyfer y Cynllun hwn ar wefan y Cynulliad, www.cynulliadcymru.org.

Mae'r Comisiwn yn talu cyflogau a chostau cysylltiedig Gweinidogion Cymru a chaiff y rhain eu datgelu mewn nodyn yng Nghyfrifon Adnoddau Cyfunol Llywodraeth Cymru er bod y taliadau'n dod o Gronfa Gyfunol Cymru

Penodwyd pedwar o gynghorwyr annibynnol ym mis Tachwedd 2007 (am gyfnod cychwynnol o dair blynedd) a chafodd y penodiadau hyn eu hymestyn ym mis Tachwedd 2010 (yn unol â'r amodau'n gysylltiedig â'u penodiad). O ganlyniad, cafodd penodiad dau ohonynt ei ymestyn tan fis Tachwedd 2012 a'r ddau arall tan fis Tachwedd 2013, gan greu elfen o gysondeb. Mae'r cynghorwyr yn cael tâl amhensiynadwy o £5,000 y flwyddyn (£7,000 y flwyddyn i Gadeirydd y Pwyllgor Archwilio).

Y Pwyllgor Taliadau

Mae gan y Comisiwn Bwyllgor Taliadau o dri aelod annibynnol, sy'n cynorthwyo'r Comisiwn a'r Prif Weithredwr i sicrhau ein bod yn cyrraedd y safonau uchaf o ran cywirdeb ac atebolrwydd yn y modd y defnyddir arian cyhoeddus ac, yn benodol, yn ein polisiau a'n systemau arfarnu a thalu.

Aelodau'r Pwyllgor yw Tony Morgan (Cadeirydd Archwilwyr Geldards a chyn bartner PricewaterhouseCoopers cyn iddo ymddeol), a dau o gynghorwyr annibynnol y Comisiwn, sef yr Athro Robert Pickard a Tim Knighton. Bydd Cadeirydd y Pwyllgor Taliadau (sydd wedi'i benodi tan fis Ionawr 2014) yn cael tâl amhensiynadwy o £1,250 y flwyddyn.

Yn ystod y flwyddyn, mae gwaith y Pwyllgor wedi cynnwys ystyried tâl y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr a sicrhau bod amodau a thelerau staff y Cynulliad yn cyfateb yn gyffredinol i'r rheini sy'n berthnasol i staff Llywodraeth Cymru (yn unol â Pharagraff 3 o Atodlen 2 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006). Wedi i'r Pwyllgor Taliadau ystyried y cynnig a dod i gytundeb â'r Comisiwn, crëwyd graddfa gyflogau

unedig ar gyfer yr holl staff a gyflogir gan y Comisiwn, gan gynnwys y Cyfarwyddwyr a'r Prif Weithredwr, a daeth yn weithredol ar 1 Ebrill 2008.

Cytundebau gwasanaeth

Penodir staff y Comisiwn, yn unol ag amodau a thelerau a bennir gan y Comisiwn, yn ôl teilyngdod ar sail cystadleuaeth deg ac agored ond maent hefyd yn cynnwys darpariaeth ar gyfer amgylchiadau lle ceir penodi heb ddilyn y drefn arferol. Mae'r egwyddorion hyn yn cyd-fynd â threfniadau'r Gwasanaeth Sifil. Nid yw'r staff yn aelodau o'r Gwasanaeth Sifil ond mae ganddynt hawl i fod yn aelodau o Brif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS).

Oni nodir yn wahanol isod, mae staff y Cynulliad y mae'r adroddiad hwn yn berthnasol iddynt, yn cael eu penodi am gyfnod penagored. Os terfynir eu cyflogaeth yn gynnar am unrhyw reswm ac eithrio camymddygiad, bydd yr unigolyn yn cael iawndal, fel y nodir yng Nghynllun Iawndal y Gwasanaeth Sifil.

Cyflogau a hawliadau pensiwn

Mae'r adrannau a ganlyn yn rhoi manylion am dâl a phensiynau deiliaid swyddi ac uwch swyddogion. Cânt eu cyflwyno yn ôl bandiau cyflog a phensiwn

Mae gan Gomisiynwyr y Cynulliad, ac eithrio'r Llywydd, hawl i gyflog blynyddol o £12,168 yn ogystal â'u cyflogau fel Aelodau'r Cynulliad. Nid yw manylion eu pensiwn wedi'u cynnwys isod gan mai dim ond rhan o'u tâl sy'n berthnasol i'w gwaith fel Comisiynwyr. Nid oes modd gwahanu'u pensiwn cronedig a'u Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV) fel Comisiynwyr oddi wrth y cyfanswm a gronnwyd.

Enw a theitl	Cyflog 2010/11	Cyflog 2009/ 10	Gwir gynnydd yn y pensiwn a'r cyfandaliad cysylltiedig pan fydd yn 65 oed	Cyfanswm y pensiwn cronedig pan fydd yn 65 oed a chyfandaliad cysylltiedig erbyn 31/3/11	CETV ar 31/3/10	CETV ar 31/3/11	Gwir gynnydd mewn CETV
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Deiliaid swyddi							
Yr Arglwydd Elis Thomas AC - Y Llywydd	90-95	90-95	2.5-5	35-40	736*	789	27
Rosemary Butler AC - Y Dirprwy	75-80	75-80	0-2.5	15-20	317*	352	22

Lywydd							
--------	--	--	--	--	--	--	--

Uwch Reolwyr							
Enw a theitl	Cyflog 2010/11	Cyflog 2009/ 10	Gwir gynnydd yn y pensiwn a'r cyfandaliad cysylltiedig pan fydd yn 60 oed	Cyfanswm y pensiwn cronedig yn 60 oed a chyfandaliad cysylltiedig erbyn 31/3/10	CETV ar 31/3/10	CETV ar 31/3/11	Gwir gynnydd mewn CETV
Claire Clancy - Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad	135-140	135-140	0-2.5 a chyfandaliad o 0-5	55-60 a chyfandaliad o 165-170	958*	1,035	-1
Dianne Bevan - Y Prif Swyddog Gweithredu	115-120	115-120	0-2.5	50-55	752*	820	1
Adrian Crompton - Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad	100-105	95-100	0-2.5 a chyfandaliad o 0-5	25-30 a chyfandaliad o 85-90	335*	385	20
Keith Bush - Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol	110-115	115-120	0-2.5	15-20	318*	351	22

Roedd y tabl hwn yn destun archwiliad

* Newidiwyd y ffactorau actiwaraid a ddefnyddiwyd i gyfrifo ffigurau CETV yn 2010/11. Mae'r ffigurau CETV ar gyfer 31/03/2010 a 31/03/2011 wedi'u cyfrifo gan ddefnyddio'r ffactorau newydd, er cysondeb. Mae'r CETV ar gyfer 31/03/2010 felly'n wahanol i'r ffigur cyfatebol yn adroddiad y llynedd a gyfrifwyd gan ddefnyddio'r ffactorau blaenorol.

Cyflogau

Y cyflogau yn y tabl uchod yw'r swm a enillodd y swyddogion yn ystod y flwyddyn ariannol ac maent yn cynnwys yr holl daliadau dyledus. Nid ydynt yn cynnwys cyfraniadau Yswiriant Gwladol neu Bensiwn. Roedd costau cyflogau'r Llywydd a'r Dirprwy Lywydd yn cael eu talu'n uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru ers mis Mai 2007.

Gwerthoedd Trosglwyddo sy'n Gyfwerth ag Arian Parod (CETV)

Dyma werth cyfalafol buddiannau'r cynllun pensiwn a gronnwyd gan aelod ar adeg benodol yn ôl asesiad yr actwari. Y buddiannau a gaiff eu priso yw buddiannau cronedig yr aelod ac unrhyw bensiwn amodol priod sy'n daladwy o'r cynllun. Taliad

yw CETV a wneir gan gynllun neu drefniant pensiwn i ddiogelu buddiannau pensiwn mewn cynllun neu drefniant pensiwn arall pan fydd yr aelod yn gadael cynllun ac yn dewis trosglwyddo'r buddiannau a gronnwyd eisoes yn y cynllun blaenorol. Mae'r ffigurau pensiwn a ddangosir yn nodi'r buddiannau a gronnwyd gan yr unigolion o ganlyniad i gyfanswm eu haelodaeth i'r cynllun pensiwn, nid dim ond eu penodiad presennol fel Gweinidogion. Cyfrifir CETV o fewn y canllawiau a'r fframwaith a bennir gan y Sefydliad a'r Gyfadran Actiwariaid ac nid yw'n ystyried unrhyw ostyngiad gwirioneddol na phosibl mewn buddion o ganlyniad i'r Dreth Lwfans Gydol Oes a all fod yn ddyledus pan hawlir buddion pensiwn.

Gwir gynnydd mewn CETV

Dyma'r elfen yn y cynnydd yn y pensiwn cronodig a ariennir gan y Comisiwn. Nid yw'n cynnwys y cynnydd mewn pensiwn cronodig sy'n seiliedig ar chwyddiant, cyfraniadau sy'n cael eu talu gan yr Aelod (gan gynnwys gwerth unrhyw fuddion a drosglwyddwyd o gynllun neu drefniant pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau prisio cyffredin y farchnad ar ddechrau ac ar ddiwedd y cyfnod.

Buddion mewn nwyddau

Ni thalwyd unrhyw fuddion mewn nwyddau i'r Prif Weithredwr a'r Clerc, y Cyfarwyddwyr, y Llywydd, na'r Dirprwy Lywydd.

Teithio a chynhaliadau

Dyma'r hawliadau a wnaed gan ac ar ran y Prif Weithredwr a'r Cyfarwyddwyr am dreuliau teithio a chynhaliadau a threuliau busnes eraill yn ystod y ddwy flynedd diwethaf:

	Claire Clancy Y <i>Prif Weithredwr a'r Clerc</i>		Dianne Bevan Y <i>Prif Swyddog Gweithredu</i>		Adrian Crompton <i>Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad</i>		Keith Bush <i>Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol</i>	
	2010-11	2009-10	2010-11	2009-10	2010-11-	2009-10	2010-11	2009-10
	£	£	£	£	£	£	£	£
Milltiroedd mewn car	-	-	4	-	54	-	-	43
Tacsi/llogi car	-	26	-	-	175	70	-	9
Teithio mewn awyren	99	33	71	-	320	-	-	356
Trafnidiaeth gyhoeddus	368	103	946	608	300	390	70	-
Llety	160	-	85	205	105	192	-	183
Cynhaliadau/treuliau	-	-	17	11	89	170	-	-
CYFANSWM	627	162	1,123	824	1,043	822	70	591

Roedd y tabl hwn yn destun archwiliad

Pensiynau

Darperir buddion pensiwn i staff y Cynulliad drwy drefniadau Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil. Mae Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil yn gynllun buddion diffiniedig amlgyflogwr nas ariennir ac felly ni all y Comisiwn nodi cyfran yr asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol sy'n berthnasol iddo. Cynhaliodd actiwari'r cynllun brisiad llawn o'r cynllun ar 31 Mawrth 2007. Ceir manylion yng nghyfrifon adnoddau Swyddfa'r Cabinet: Pensiwn Sifil (www.civilservice-pensions.gov.uk). Yn ystod 2010-11 roedd cyfraniadau'r cyflogwyr yn daladwy yn ôl un o bedair cyfradd rhwng 16.7% a 24.3% o dâl pensiynadwy, yn seiliedig ar fandiau cyflog. Bydd Actiwari'r cynllun yn adolygu cyfraniadau'r cyflogwr bob pedair blynedd yn dilyn proses brisio lawn. Pennir cyfraddau'r cyfraniadau i dalu cost y buddion a gronwyd yn ystod 2010-11 i'w talu pan fydd yr aelod yn ymddeol, yn hytrach na'r buddion a dalwyd yn ystod y cyfnod hwn i'r rheini sydd eisoes yn derbyn pensiwn.

O 1 Hydref 2002 ymlaen, rhaid i gyflogeion ymuno ag un o bedwar cynllun buddion 'cyflog terfynol' diffiniedig statudol (clasurol, premiwm, clasurol a mwy a nuvos). Ni chaiff y cynlluniau eu hariannu a chaiff costau'r buddiannau eu talu o swm o arian y bydd Senedd y DU yn pleidleisio arno bob blwyddyn. Bydd pensiynau sy'n daladwy o dan y cynlluniau hyn yn cynyddu'n flynyddol yn unol â newidiadau yn y Mynegai Prisiau Manwerthu. Sylwch y bydd pensiynau'r Gwasanaeth Sifil yn cynyddu'n ôl y Mynegai Prisiau Defnyddwyr o 1 Ebrill 2011 ymlaen, yn hytrach nag yn ôl y Mynegai Prisiau Manwerthu. Roedd y rheini a ymunodd o'r newydd rhwng 1 Hydref 2002 a 29 Gorffennaf 2007 yn cael dewis bod yn aelod o'r cynllun premiwm neu ymuno â chynllun cyfranddeiliaid 'prynu arian' o safon uchel sy'n cynnwys cyfraniad sylweddol gan y cyflogwr (cyfrif pensiwn partneriaeth). Gall y rheini a ymunodd ar 30 Gorffennaf 2007 neu wedyn ymuno â'r cynllun nuvos neu gallant ddewis cyfrif pensiwn partneriaeth.

Mae cyflogeion yn talu cyfraniadau ar gyfradd o 1.5% o enillion pensiynadwy ar gyfer y cynllun clasurol a 3.5% ar gyfer y cynllun premiwm, clasurol a mwy a nuvos. Mae buddiannau yn y cynllun clasurol yn crynhoi ar gyfradd o 1/80 o gyflog pensiynadwy ar gyfer bob blwyddyn o wasanaeth. Yn ogystal â hyn, telir cyfandaliad sy'n gyfwerth â thair blynedd o bensiwn adeg ymddeol. Mae buddiannau'n crynhoi ar gyfradd o 1/60 o gyflog pensiynadwy terfynol ar gyfer bob blwyddyn o wasanaeth yn y cynllun premiwm. Yn wahanol i'r cynllun clasurol, nid oes unrhyw gyfandaliad awtomatig ond gall aelodau roi rhan o'u pensiwn heibio i ddarparu cyfandaliad. Yn ei hanfod, amrywiad o'r cynllun premiwm yw'r cynllun clasurol a mwy, ond caiff buddiannau'n gysylltiedig â gwasanaeth cyn 1 Hydref 2002 eu cyfrifo'n fras fel y cynllun clasurol. Cynllun cyfartaledd gyrfa yw Nuvos gyda buddion yn cronni ar gyfradd o 2.3 y cant o'r cyflog bob blwyddyn, a chaiff ei ailbrisio'n unol â'r Mynegai Prisiau Manwerthu ar ddiwedd bob blwyddyn.

Trefniant pensiwn cyfranddeiliaid yw cyfrif pensiwn partneriaeth. Mae'r cyflogwr yn talu cyfraniad sylfaenol o rhwng 7% a 15% (yn dibynnu ar oedran yr aelod) i gynnyrch pensiwn cyfranddeiliaid a ddewisir gan y cyflogai. Nid oes rhaid i'r cyflogai gyfrannu ond os bydd yn cyfrannu, bydd y cyflogwr yn rhoi cyfraniad cyfatebol hyd at derfyn o 3% o gyflog pensiynadwy (yn ogystal â chyfraniad sylfaenol y cyflogwr). Mae cyflogwyr hefyd yn cyfrannu 0.8% ychwanegol o gyflog pensiynadwy i gynnwys cost yswiriant buddiant risg a ddarperir yn ganolog (marwolaeth mewn swydd ac ymddeoliad oherwydd salwch).

Cewch ragor o fanylion am drefniadau Cynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil ar y wefan www.civilservice-pensions.gov.uk

Mae Aelodau'r Cynulliad yn perthyn i Gynllun Pensiwn Aelodau Cynulliad Cenedlaethol Cymru. Cynllun buddion diffiniedig yw hwn sy'n berthnasol i gyfanswm hawliau cyflog aelodau gan gynnwys y symiau a gaiff eu talu i ddeiliaid swyddi a Gweinidogion Cymru. Caiff y Cynllun ei weinyddu gan Ymddiriedolwyr, ac mae'n gwbl annibynnol ar Gomisiwn y Cynulliad. Mae cyfrifon y Cynllun i'w gweld ar www.cynulliadcymru.org

Prif fuddion y cynllun yw pensiwn o naill ai 1/50 neu 1/40 o gyflog terfynol yr aelod am bob blwyddyn o wasanaeth ar unwaith pan fydd yn ymddeol yn 65 oed. Mae'r pensiwn yn cynyddu bob blwyddyn yn unol â newidiadau yn y Mynegai Prisiau Manwerthu. Mae aelodau'n cyfrannu swm sy'n cyfateb i 6% o gyfanswm eu cyflog (gan gynnwys unrhyw elfennau ychwanegol y mae gan ddeiliaid swyddi a Gweinidogion Cymru hawl iddynt) i gael cyfradd groniadau o 1/50, neu 10%, o gyfanswm eu cyflog i gael cyfradd groniadau o 1/40, gyda'r Comisiwn yn cyfrannu swm sy'n cyfateb i 23.8% o gyfanswm eu cyflog ar ôl 1 Ebrill 2010 (23% tan 31 Mawrth 2009).

Claire Clancy
Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad
2011

Dyddiad: 11 Gorffennaf

Datganiad o gyfrifoldebau'r Comisiwn a'r Prif Swyddog Cyfrifyddu

Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad, drwy rinwedd Adran 138 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, yw Prif Swyddog Cyfrifyddu'r Comisiwn. Mae'r Prif Swyddog Cyfrifyddu wedi paratoi datganiad o gyfrifon yn unol â Chyfarwyddyd a gyhoeddir gan y Trysorlys, egwyddorion cyfrifyddu a'r gofynion datgelu sydd wedi'u nodi yn y Llawlyfr Adroddiadau Ariannol. Paratowyd y Cyfrifon Adnoddau ar sail cyfrifyddu croniadau ac maent yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol y Comisiwn ar ddiwedd y flwyddyn, yr alldro adnoddau net, yr adnoddau a ddyrannwyd i gyflawni amcanion, y datganiad costau gweithredu, y datganiad o'r sefyllfa ariannol, llifau arian a'r datganiad o'r newidiadau yn ecwiti'r trethdalwyr yn ystod y flwyddyn ariannol.

Wrth baratoi'r cyfrifon, mae'r Prif Weithredwr a'r Clerc wedi:

- Cydymffurfio â chyfarwyddyd y Trysorlys mewn perthynas â chyfrifon;
- Cydymffurfio â'r gofynion perthnasol o ran cyfrifyddu a datgelu gwybodaeth, ac wedi cadw'n gyson at yr egwyddorion cyfrifyddu priodol;
- Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrifon rhesymol a gofalus;
- Nodi a yw safonau cyfrifyddu priodol wedi'u dilyn, yn amodol ar unrhyw eithriadau a gaiff eu datgelu a'u hegluro yn y cyfrifon;
- Paratoi'r cyfrifon ar ffurf proses barhaus.

Mae cyfrifoldebau perthnasol y Prif Swyddog Cyfrifyddu, gan gynnwys y cyfrifoldeb dros gywirdeb a chysondeb yng nghyllid y Comisiwn a dros gadw cofnod priodol, wedi'u nodi mewn memorandwm a gyhoeddwyd gan y Trysorlys.

Claire Clancy
Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad

Dyddiad: 11 Gorffennaf 2011

Datganiad rheolaeth fewnol

Cwmpas y cyfrifoldeb

Fel y Prif Swyddog Cyfrifyddu, mae gennyf gyfrifoldeb dros gynnal system gadarn o reolaeth fewnol sy'n cynorthwyo Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru gyflawni ei bolisiau, ei nodau a'i amcanion gan hefyd ddiogelu'r arian a'r asedau cyhoeddus y mae gennyf gyfrifoldeb personol drostynt, yn unol â'r cyfrifoldebau a roddwyd arnaf gan y Trysorlys. Mae'n ddyletswydd arnaf i, fel y Prif Swyddog Cyfrifyddu, i gyfuno'r dyletswyddau hyn â'm dyletswydd i wasanaethu'r Comisiynwyr yr wyf yn atebol iddynt ac sy'n rhoi awdurdod i mi.

Mae Comisiwn y Cynulliad yn pennu nodau, amcanion, polisiau a gwerthoedd y sefydliad ac, yn unol â darpariaethau paragraff 7 o Atodlen 2 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, mae wedi dirprwyo'i swyddogaethau, gan gynnwys ei gyfrifoldeb dros reoli staff, i mi fel Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad, yn amodol ar rai eithriadau ac amodau penodol. Mae gwaith y Cynulliad a'r Comisiwn yn ennyn cryn dipyn o ddiddordeb ymhlith y cyhoedd a'r cyfryngau, ac mae iddo oblygiadau gwleidyddol pellgyrhaeddol. Bu hyn yn arbennig o wir yn ystod blwyddyn pan gynhaliwyd refferendwm ar roi pwerau ychwanegol i'r Cynulliad a'r paratodau ar gyfer etholiad y Cynulliad ym mis Mai 2011.

Yn ystod 2010 -11, cefais i, fel y Prif Swyddog Cyfrifyddu, gyngor gan:

- Gomisiwn y Cynulliad, a phedwar cynghorydd annibynnol y Comisiwn, o ran polisiau, gwerthoedd a chyfeiriad strategol;
- fy nhri Chyfarwyddwr (sef y Prif Swyddog Gweithredu, Cyfarwyddwr Busnes y Cynulliad a Chyfarwyddwr y Gwasanaethau Cyfreithiol) a Phennaeth yr Uned Gorfforaethol (tan ddiwedd mis Rhagfyr pan ad-drefnwyd y sefydliad) o ran datblygu a darparu gwasanaethau a'r gallu i gyflawni;
- y Bwrdd Rheoli (sy'n cynnwys y Cyfarwyddwyr a phob Pennaeth Gwasanaeth);
- Pwyllgor Archwilio Comisiwn y Cynulliad, sy'n cynnwys un Comisiynydd a thri o gynghorwyr annibynnol y Comisiwn - gydag un ohonynt yn Cadeirio;
- Archwilwyr mewnol ac allanol y Comisiwn - Swyddfa Archwilio Cymru, a'm Pennaeth Archwilio Mewnol (a gefnogir gan KPMG).

Sefydlwyd Bwrdd Taliadau statudol, annibynnol ym mis Medi 2010 o dan Fesur Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Taliadau) 2010, a hynny er mwyn penderfynu ar daliadau ac adnoddau i Aelodau'r Cynulliad. O ganlyniad i'r Mesur, cymerwyd y cyfrifoldeb dros y penderfyniadau hyn oddi ar Gomisiwn y Cynulliad a Chynulliad Cenedlaethol Cymru. Mae gan y Bwrdd hefyd gyfrifoldeb dros sicrhau cywirdeb,

atebolrwydd, gwerth am arian a thryloywder o ran penderfyniadau'n ymwneud â gwario arian cyhoeddus. Comisiwn y Cynulliad sy'n dal i fod yn gyfrifol am sicrhau darpariaethau cyllidebol i dalu costau penderfyniadau'r Bwrdd, ac mae treuliau Aelodau'r Cynulliad yn cael eu talu gan gyfrif Comisiwn y Cynulliad a chânt eu gweinyddu'n fewnol drwy'r system rheolaeth fewnol rwy'n gyfrifol amdani.

Diben y system rheolaeth fewnol

Cynlluniwyd y system rheolaeth fewnol i geisio rheoli lefel resymol o risg yn hytrach na cheisio dileu pob risg wrth geisio cyflawni polisïau, nodau ac amcanion; gan hynny, ni ellir rhoi sicrwydd absoliwt o effeithiolrwydd, dim ond sicrwydd rhesymol. Mae'r system rheolaeth fewnol wedi'i seilio ar broses barhaus a gynlluniwyd i nodi a blaenoriaethu'r risgiau wrth geisio cyflawni'n polisïau, ein nodau a'n hamcanion, i bwysu a mesur pa mor debygol yw hi y caiff y risgiau hynny eu gwireddu a'u heffaith os cânt eu gwireddu, ac i'w rheoli'n effeithlon, yn effeithiol ac yn economaidd. Mae'r system yn cydymffurfio ag arweiniad y Trysorlys, ac roedd ar waith ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011 a hyd at y dyddiad y cymeradwywyd yr adroddiad a'r cyfrifon blynyddol.

Y fframwaith rheolaeth fewnol a'r gallu i ymdopi â risg

Rhan sylfaenol ac allweddol o system rheolaeth fewnol a threfniadau llywodraethu corfforaethol y Comisiwn yw'n Fframwaith Rheoli Risg a Buddion. Mae fy Nghyfarwyddwyr a minnau'n hyderus bod y sefydliad drwyddo draw'n deall ac yn defnyddio'r fframwaith hwn ac mae enghreifftiau o reoli risg yn effeithiol ar lefel weithredol a strategol, mewn rhaglenni a phrosiectau. Ceir tystiolaeth bod diwylliant o achub ar gyfleoedd drwy wella'r modd rydym yn ymdopi â risg wedi datblygu, er y cafwyd rhai enghreifftiau o waith na lwyddodd i gyflawni disgwyliadau'r fframwaith. Dyma elfennau allweddol ein dulliau o ymdopi â risg:

- fforwm rheoli risg (sy'n cynnwys Hyrwyddwyr Risg o bob maes gwasanaeth) sy'n cyfarfod yn rheolaidd;
- atebolrwydd clir yn y system o nodi a rheoli risgiau;
- adolygu a chofnodi symudiadau ac achosion o risg yn rheolaidd;
- adolygiadau trylwyr gan y Bwrdd Rheoli o risgiau strategol unigol yn ein cyfarfodydd;
- ymwybyddiaeth staff o reoli risg, manau gwan a sut i awgrymu newidiadau;
- sicrhau bod risgiau sylweddol yn cael eu cyfeirio at y Cyfarwyddwyr i ddechrau, yna ataf i fel y Prif Swyddog Cyfrifyddu, ac yna at Gomisiwn y Cynulliad, fel y bo'n briodol.

Mae'r Fframwaith Risg a Buddion yn rhan o system rheolaeth fewnol ehangach sy'n ategu trefniadau llywodraethu corfforaethol a gwasanaethau effeithiol. Mae'r system rheolaeth fewnol yn cael ei defnyddio ym mhob agwedd ar ein gwaith, o'r modd y byddwn yn recriwtio staff, yn cefnogi penderfyniadau busnes y Cynulliad ac yn rheoli ac yn adrodd ar yr arian cyhoeddus y byddwn yn ei ddefnyddio.

Yn ystod y flwyddyn, cymerais gamau i gryfhau'r modd y caiff y system rheolaeth fewnol a'r trefniadau llywodraethu eu cynllunio, eu cydgysylltu a'u harolygu a hynny drwy gyfuno swyddogaethau strategaeth, llywodraethu a chydymffurfio â gwasanaethau adnoddau presennol Cyllid ac Adnoddau Dynol. Mae hyn wedi creu canolfan arbenigol sy'n gallu cefnogi'r cylch busnes cyfan, sicrhau agwedd gydgysylltiedig a meithrin y gallu i gyflwyno adroddiadau am weithgareddau a chanlyniadau.

Aelodau'r Cynulliad

Roedd y cyfnod yn arwain at y refferendwm ac etholiad y Cynulliad yn gyfnod anodd i'r Comisiwn ac i'r Aelodau a rhoddwyd cryn bwysau ar ein systemau a'n staff yn ystod cyfnod o graffu cyhoeddus dwys.

Am y tro cyntaf, daeth tymor yr Aelodau i ben ymhell cyn yr etholiad, ar ôl diddymu'r Cynulliad yn ffurfiol ar 31 Mawrth 2011, er i'r Aelodau hynny a oedd yn sefyll i gael eu hailethol barhau i gael eu trin, o dan y ddeddfwriaeth berthnasol, fel pe baent yn dal yn Aelodau at ddibenion cyflogau a rhai o'r lwfansau. Roedd hyn yn wahanol i'r trefniant blaenorol pan fyddai'r Aelodau yn parhau yn eu swyddi tan y diwrnod cyn yr etholiad. Roedd yn gymhleth cynllunio ar gyfer cyfnod diddymu hirach a chymerodd gryn dipyn o amser i gydbwyso dymuniadau'r Aelodau (a oedd yn awyddus i reoli'r effaith ar etholwyr a'r staff cymorth y maent yn eu cyflogi'n uniongyrchol) â'r angen i sicrhau ac i ddangos tegwch i bob ymgeisydd yn yr etholiad.

Yn ystod y flwyddyn, cynlluniais y gwaith o ad-drefnu gwasanaethau'r Cynulliad i roi sylw penodol i gyfathrebu ac i ymwneud â'r Aelodau a'u staff ac i roi cyfleoedd newydd iddynt o ran datblygiad proffesiynol parhaus. Mae'r strwythur yn awr yn ei le'n barod ar gyfer dechrau'r Pedwerydd Cynulliad. Mae uwch staff hefyd wedi treulio cryn dipyn o amser ac ymdrech yn sicrhau bod rhagor o wybodaeth ar gael i'r Aelodau ac yn achub ar bob cyfle i'w hegluro. Rwy'n hyderus y bydd y camau hyn yn gwella ein gwasanaethau i'r Aelodau.

Cyhoeddodd y Bwrdd Taliadau ei adroddiad cyntaf - Addas i'r Diben - ar 14 Mawrth 2011 ynghyd â Phenderfyniad newydd ar Gyflogau a Lwfansau'r Aelodau, a fydd yn weithredol o 6 Mai 2011. Ategir y Penderfyniad gan ganllawiau manylach i helpu'r Aelodau a'u staff i gymhwyso'r gofynion. Mae Penderfyniad yn caniatáu i'r Aelodau hawlio cymorth ariannol a mathau eraill o gymorth, fel cyflogi staff, ac yn caniatáu

iddynt hawlio ad-daliad am dreuliau sy'n codi wrth iddynt ymgymryd â'u cyfrifoldebau. Bydd y Comisiwn yn cyhoeddi rhestr o'r treuliau y bydd yr Aelodau yn eu hawlio bob mis, dri mis yn ddiweddarach. Mae hyn yn golygu bod y treuliau, o dan y Penderfyniad, yn fwy tryloyw ac agored. Mae dulliau ar gael i sicrhau bod yr Aelodau wedi talu am yr hyn y maent yn hawlio ad-daliad amdano a bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn adolygu'r system lwfansau bob blwyddyn. Mae'r trefniadau hyn ar waith ers tair blynedd ac mae sampl o hawliadau'r 60 Aelod a wasanaethodd yn y Trydydd Cynulliad wedi'u harchwilio. Yr Aelodau'u hunain sy'n parhau i fod yn gyfrifol am sicrhau bod eu treuliau'n rhesymol ac y bu'n rhaid iddynt wario'r symiau dan sylw er mwyn ymgymryd â'u gwaith yn effeithiol. Gan hynny, derbynnir bod terfyn anorfod ar reolau mewnol y Comisiwn o dan y trefniadau hyn.

Comisiynydd Safonau'r Cynulliad sy'n gyfrifol am sicrhau bod yr Aelodau'n defnyddio adnoddau'r Cynulliad yn briodol, gan wneud hynny naill ai'n uniongyrchol neu drwy'r system lwfansau. Penodwyd Comisiynydd Safonau statudol cyntaf gan y Cynulliad ym mis Tachwedd 2010 i ddisodli'r drefn flaenorol a oedd yn gweithredu o dan Reolau Sefydlog y Cynulliad. Mae'r Comisiynydd yn rhoi cyngor a chymorth ynghylch unrhyw faterion egwyddorol yn ymwneud ag ymddygiad Aelodau'r Cynulliad, ac mae'n ymchwilio'n annibynnol i gwynion honedig am Aelodau'r Cynulliad a allai fod wedi torri unrhyw god, protocol neu benderfyniad gan y Cynulliad. Bydd y Comisiynydd yn tynnu fy sylw at unrhyw faterion perthnasol sy'n codi yn ystod ei ymchwiliad ac mae ganddo ddyletswydd benodol i roi gwybod i'r Prif Swyddog Cyfrifyddu am unrhyw faterion perthnasol a ddaw i'r amlwg yn ystod ymchwiliad, e.e. unrhyw amwysedd yn y rheolau perthnasol neu unrhyw wendidau yn y system reoli.

Gwasanaethau'r Cynulliad – yn cyflawni mewn hinsawdd anodd

Eleni, rydym wedi wynebu'r her o gynllunio ar gyfer gostyngiad yn ein cyllideb a chyfyngiadau ariannol yn y dyfodol, ac effaith hynny. Roedd hyn yn cynnwys gostyngiad yn nifer y staff yn ystod y flwyddyn yn dilyn cynllun diswyddo gwirfoddol; newidiadau mewn cyllidebau yn ystod y flwyddyn i ymdopi â chostau ychwanegol y prosiect technoleg gwybodaeth sylweddol, sef UNO; cyflwyno taliadau parcio i bawb sy'n gweithio ar ystâd y Cynulliad ym Mae Caerdydd fel mesur i dorri costau; y gwaith o gynllunio a chyflwyno'r prosiect UNO; sefydlu a chefnogi gwaith y Bwrdd Taliadau newydd; a buddsoddi cryn amser yn paratoi ar gyfer diddymu'r Trydydd Cynulliad ar 31 Mawrth a chroesawu'r Aelodau newydd yn dilyn yr etholiad ar 5 Mai. Drwy fanteisio'n greadigol ac yn effeithiol ar ymdrechion a sgiliau'n staff, cyfathrebu â grwpiau o randdeiliaid ac ail-flaenoriaethu adnoddau, bu modd mynd i'r afael â'r problemau hyn gan hefyd sicrhau arbedion ariannol.

Cafodd y Comisiwn sesiwn adeiladol yn trafod y gyllideb flynyddol gyda'r Pwyllgor Cyllid (Tachwedd 2010 ar gyfer cyllideb 2011-12) a chafwyd cymeradwyaeth i'n cynllun diswyddo gwirfoddol. Ar ôl i rywfaint o staff adael fel rhan o'r cynllun hwn, fodd bynnag, rydym wedi gorfod cynllunio a rheoli'r canlyniadau gan fod adnoddau ac arbenigedd wedi'u colli. Bydd angen rheoli'r sefyllfa'n ofalus yn ystod y misoedd nesaf i sicrhau bod digon o adnoddau i ddarparu gwasanaethau allweddol.

Drwy reoli prosiect UNO yn ofalus yn ystod y flwyddyn, llwyddwyd i beidio â gorwario'r gyllideb ddiwygiedig, a bu penderfyniad y Comisiwn i ail-flaenoriaethu er mwyn ailddyrannu arian i'r prosiect yn gynharach yn ystod y flwyddyn yn gymorth i osod sylfaen y gwaith adeiladol o reoli cyllidebau tynnach yn y dyfodol.

Adolygu effeithiolrwydd

Fel y Prif Swyddog Cyfrifyddu, mae gennyf gyfrifoldeb dros adolygu effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol. Mae fy adolygiad o effeithiolrwydd y system rheolaeth fewnol wedi'i seilio ar waith yr archwilwyr mewnol, y Cyfarwyddwyr sy'n gyfrifol am ddatblygu a chynnal a chadw'r fframwaith rheolaeth fewnol, Pwyllgor Archwilio Comisiwn y Cynulliad ac argymhellion Swyddfa Archwilio Cymru yn eu llythyr rheoli a'u hadroddiadau eraill.

Mae Pwyllgor Archwilio Comisiwn y Cynulliad yn gweithio'n unol â'r model arfer gorau ar gyfer Pwyllgor Archwilio ac mae'n paratoi adroddiad i Gomisiwn y Cynulliad bob blwyddyn.

Craidd ein hadolygiad o effeithiolrwydd oedd proses hunanadolygu a gwblhawyd rhwng mis Rhagfyr 2010 a mis Mawrth 2011. Roedd yn cynnwys fframweithiau Llywodraethu Corfforaethol a Chynllunio Corfforaethol, arweinyddiaeth a threfniadau rheoli busnes, ymwybyddiaeth o'r amgylchedd rheoli ac ymgysylltiad ag ef. Cefais Ddatganiad Sicrwydd dros dro gan y Cyfarwyddwyr yng nghyswllt eu meysydd cyfrifoldeb hwy, ac yna Ddatganiad Sicrwydd terfynol ar ddiwedd y flwyddyn.

Cawsom gydnabyddiaeth allanol o gryfderau ein systemau a'n harferion gan ein harchwilwyr. Cafwyd archwiliad cadarnhaol o dreuliau'r Aelodau yn ystod y flwyddyn ac, am y drydedd flwyddyn yn olynol, rhoddodd yr Archwilydd Cyffredinol farn ddiamod am gyfrifon y Comisiwn ar gyfer 2009-10.

Cyflwynodd Adroddiad Blynyddol Archwiliad Mewnol 2010-11 farn fod gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru brosesau digonol ac effeithiol o reoli risg, rheoli a llywodraethu er mwyn cyflawni amcanion y sefydliad.

Hon oedd y flwyddyn gyntaf o weithredu'r swyddogaeth Archwiliad Mewnol, gyda Phennaeth Archwilio Mewnol o fewn y sefydliad, ac mae hyn wedi hwyluso adolygiad mwy trylwyr o systemau a phrosesau. Yn yr adroddiadau archwilio mewnol a luniwyd yn ystod y flwyddyn, cofnodwyd:

- sicrwydd boddhaol ar gyfer: Rheoli'r Gyflogres a Rheolaeth Ariannol Craidd;
- sicrwydd rhesymol ar gyfer Rheoli Risg;
- bod angen gwella gweithdrefnau rheolaeth a phrosesau Rheoli Contractau; a
- chynnydd digonol ar y gwaith adolygu dilynol o archwiliadau blaenorol.

Nid oedd unrhyw dystiolaeth o dwyll na llygredd. Dylid nodi, hefyd, bod y Comisiwn wedi ennill Safon Aur gan y rhaglen Buddsoddwyr mewn Pobl, sy'n cydnabod bod ymdeimlad o ymgysylltiad a pherchnogaeth y staff wrth wraidd y modd rydym yn gweithio yma.

Rwy'n fodlon ein bod wedi gwneud cynnydd da yn ystod 2010-11 o ran sicrhau ein bod yn rhoi mwy o sylw i'r meysydd a ganlyn:

- gwella'r modd rydym yn rheoli'r gyllideb a'r trefniadau ar gyfer cyflwyno adroddiadau ar hynny;
- sicrhau bod y Rhaglen Newid wedi ymwreiddio a sicrhau bod buddion yn deillio ohoni, er bod angen rhagor o waith yn y cyswllt hwn o hyd;
- ymgysylltu a chyfathrebu'n fwy effeithiol â rhanddeiliaid, yn enwedig mewn perthynas â rhaglen y Pedwerydd Cynulliad, a'r modd y mae'r Pwyllgor Cyllid yn craffu ar gynlluniau cyllidebol y Comisiwn;
- gwella ein gallu i ymateb i ddigwyddiadau annisgwyl sy'n amharu ar ein gwaith drwy sicrhau adnoddau i ddatblygu ein cynlluniau parhad busnes.

Gwnaed cryn ymdrech i wella cywirdeb proffiliau a chynlluniau gwario. Er bod perfformiad wedi gwella, roedd pryderon o hyd, yn enwedig ynghylch y prif brosiectau, ac mae angen i ni sicrhau ein bod yn gallu gwneud y gorau o'n hadnoddau cyfyngedig yn ystod cyfnod o gyni economaidd dros gyfnod y Pedwerydd Cynulliad.

Mae diogelu gwybodaeth yn dal yn ystyriaeth bwysig ac yn ystod y flwyddyn mabwysiadodd y Comisiwn Strategaeth Rheoli Gwybodaeth i lywio'r gwaith o wella'r modd y byddwn yn cynllunio ar gyfer anghenion gwybodaeth y Cynulliad, ac yn eu rheoli a'u diwallu.

Rydym hefyd wedi datblygu cynllun drafft ar gyfer cynllun iaith newydd, gan gynnwys gweithredu argymhellion eraill y panel annibynnol a gynhaliodd adolygiad o'r gwasanaethau dwyieithog.

Cafwyd enghreifftiau lle gwelwyd nad oedd ein systemau rheoli mor effeithiol â'r disgwyl o ran caffael, rheoli contractau a dyrannu arian. Nid ydynt wedi bod yn niferus iawn, ond mae angen i ni fynd i'r afael â'r gwersi a ddysgwyd o'r achosion hyn. Cwblhawyd archwiliadau mewnol cynhwysfawr a chymerwyd camau o ganlyniad i argymhellion yr adolygiadau hynny er mwyn atal yr un problemau rhag codi mewn sefyllfaoedd mwy arwyddocaol. Bu'r Bwrdd Rheoli'n ystyried ein dulliau strategol o gaffael a rheoli contractau ym mis Ebrill 2011. Byddwn yn adolygu'r broses o bennu awdurdodau dirprwyedig yn ystod 2011-12 a chaiff canllawiau eu cyhoeddi i'w tynhau a'u hategu i sicrhau dealltwriaeth.

Gosodwyd safonau rhagorol o ran ymateb i geisiadau Rhyddid Gwybodaeth, nid dim ond o safbwynt cydymffurfio ond o safbwynt safonau tryloywder sy'n mynd y tu hwnt i ofynion sylfaenol y gyfraith, a hynny o dan amgylchiadau anodd, o gofio natur dringar llawer o'r ceisiadau. Mae risg y bydd yn anodd cynnal y safonau hynny oherwydd prinder adnoddau a'r newidiadau dilynol yn y sefydliad. Byddwn yn monitro hyn yn ofalus ac yn addasu adnoddau yn y maes hwn os bydd angen.

Rhagolwg

Bydd yn anodd cynnal a gwella safonau a gwasanaethau i'r Cynulliad a'i Aelodau ymhellach mewn cyd-destun ariannol tynnach. Mae canlyniadau'r refferendwm wedi codi disgwyliadau o ran yr hyn y gall y Cynulliad ei gyflawni. Bydd yn parhau'n dyngedfennol i ni ddangos ein bod yn gwario arian yn ddoeth gan sicrhau gwerth am arian, bod gennym systemau cadarn ac effeithiol i reoli risg a chyllid, bod ein trefniadau llywodraethu'n gweithio'n effeithiol a'n bod, yn yr hirdymor, yn dal yn gallu ymdopi â'r cynnydd yng ngwaith y Cynulliad fel ddeddfwrfa. Bydd angen i ni barhau i sicrhau'r cydbwysedd priodol rhwng bodloni'r galw cynyddol a roddir arnom, ymdopi â'r adnoddau sydd ar gael i ni, a sicrhau arbedion drwy weithio'n fwy effeithlon.

Dyma'r risgiau strategol allweddol y byddwn yn debygol o'u hwynebu eleni:

- darparu gwasanaethau o safon i'r Cynulliad ag adnoddau ariannol tynn;
- cynnal ein hygredd a bodloni disgwyliadau uwch o'r hyn y gall y Cynulliad ei gyflawni â'i bwerau ychwanegol;
- ymateb i'r effaith a gaiff y trosiant mwyaf o Aelodau hyd yma

Mae'r adolygiad eleni wedi nodi y dylem ganolbwyntio mwy ar y meysydd a ganlyn:

- cryfhau ymhellach ein system rheoli ariannol a'n blaengynlluniau i sicrhau bod ein gwybodaeth ariannol a'n gwybodaeth rheoli bob amser yn gyfredol ac yn

gywir, gan gysylltu hyn â'r broses o ddatblygu rhaglen newid mwy hirdymor i ganiatáu i ni ddefnyddio adnoddau'n fwy effeithiol ac yn fwy hyblyg;

- cytuno ar ddulliau o weithio'n fwy effeithlon ac o ddefnyddio adnoddau'n fwy effeithiol yn ystod y Pedwerydd Cynulliad, a rhoi'r dulliau hynny ar waith;
- cytuno ar system gadarn o gaffael a rheoli contractau a rhoi'r system honno ar waith;
- cynnal adolygiad sylfaenol o awdurdodau dirprwyedig ar ôl etholiad 2011 gan ystyried y broses ad-drefnu;
- sicrhau bod y Bwrdd Taliadau'n cael cymorth o'r radd flaenaf a bod ei berthynas â'r Comisiwn a'r Cynulliad nesaf yn cael ei rheoli'n effeithiol;
- adolygu'r fframwaith llywodraethu i baratoi ar gyfer y Comisiwn newydd.

I grynhoi, rwy'n fodlon ein bod wedi ymdrin â'r gwendidau a amlygwyd drwy'r broses adolygu, neu'n bod wrthi'n ymdrin â hwy, a bod y system rheolaeth fewnol wedi datblygu'n effeithiol wrth i'r flwyddyn fynd rhagddi.

Claire Clancy

Prif Weithredwr a Chlerc Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Dyddiad: 11 Gorffennaf 2011

Tystysgrif ac Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Gynulliad Cenedlaethol Cymru

Rwy'n ardystio fy mod wedi archwilio datganiadau ariannol Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011 o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r rhain yn cynnwys Datganiad Cyflenwad Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr, Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol, y Datganiad Llif Arian, y Datganiad o'r Newidiadau yn Ecwiti'r Trethdalwyr a'r nodiadau cysylltiedig. Paratowyd y datganiadau ariannol hyn o dan y polisiau cyfrifyddu a nodir ynddynt. Rwyf hefyd wedi archwilio'r wybodaeth yn yr Adroddiad Taliadau y nodir yn yr adroddiad hwnnw iddi gael ei harchwilio.

Cyfrifoldebau'r Prif Swyddog Cyfrifyddu a'r Archwilydd

Fel y caiff ei esbonio yn y Datganiad o Gyfrifoldebau'r Swyddog Cyfrifyddu, y Swyddog Cyfrifyddu sy'n gyfrifol am baratoi'r Adroddiad Blynyddol, sy'n cynnwys yr Adroddiad Taliadau a'r datganiadau ariannol yn unol â Deddf Llywodraeth Cymru 2006 a chyfarwyddyd Trysorlys EM a wnaed o dan y ddeddf honno, ac am sicrhau rheoleidd-dra'r trafodion ariannol.

Fy nghyfrifoldeb i yw archwilio'r datganiadau ariannol a'r rhan honno o'r Adroddiad Taliadau sydd i'w harchwilio'n unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU ac Iwerddon). Mae'r safonau hyn yn ei gwneud yn ofynnol i mi gydymffurfio â Safonau Moesegol i Archwilwyr a gyhoeddir gan y Bwrdd Arfer Archwilio.

Cwmpas archwilio'r dartaniadau ariannol

Mae archwiliad yn golygu casglu tystiolaeth am y swm a'r hyn a ddatgelir yn y datganiadau ariannol sy'n ddigon i roi sicrwydd rhesymol nad oes unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn y datganiadau ariannol, pa un a achosir hynny gan dwyll neu gamgymeriad. Mae hyn yn cynnwys asesu: a yw'r polisiau cyfrifyddu yn briodol i amgylchiadau Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi cael eu cymhwyso'n gyson a'u datgelu'n ddigonol; rhesymolrwydd yr amcangyfrifon cyfrifyddu sylweddol a wnaed gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru; a chyflwyniad cyffredinol y datganiadau ariannol.

Yn ogystal, rhaid i mi gael tystiolaeth ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y gwariant a'r incwm wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli.

Yn ogystal, rwyf yn darllen yr holl wybodaeth ariannol a'r wybodaeth arall yn yr Adroddiad Blynyddol i ganfod unrhyw anghysondebau perthnasol yn y datganiadau ariannol archwiliedig. Os byddaf yn dod yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau neu

anghysondebau perthnasol tebygol, byddaf yn ystyried goblygiadau hyn ar gyfer fy adroddiad.

Barn am Ddatganiadau Ariannol

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Comisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar 31 Mawrth 2011, a'r gofyniad arian parod net, yr alldro adnoddau net, a'r costau gwariant net, am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny;
- wedi'u paratoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Trysorlys EM a gyhoeddwyd o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

Barn am reoleidd-dra

Yn fy marn i, ym mhob ffordd berthnasol, mae'r gwariant a'r incwm wedi'u cymhwyso at y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac mae'r trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli.

Barn am faterion eraill

Yn fy marn i:

- mae'r rhan o'r Adroddiad Taliadau sydd i gael ei harchwilio wedi cael ei pharatoi'n briodol yn unol â chyfarwyddiadau Trysorlys EM a wnaed o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006; a
- mae'r wybodaeth a gaiff ei chynnwys o fewn yr Adroddiad Blynyddol yn gyson â'r datganiadau ariannol.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Nid oes gennyf sylwadau ar y materion a ganlyn y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os, yn fy marn i:

- nad yw'r Datganiad Rheolaeth Fewnol yn adlewyrchu cydymffurfio â chanllawiau Trysorlys EM;
- nad yw cofnodion cyfrifyddu priodol wedi cael eu cadw;
- nad yw gwybodaeth a nodir yn benodol gan Drysorlys EM ynghylch taliadau a thrafodion eraill wedi cael ei datgelu; neu
- nad wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau sydd eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad

Adroddiad

Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w gwneud ar y datganiadau ariannol hyn.

Huw Vaughan Thomas
Archwilydd Cyffredinol Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ
13 Gorffennaf 2011

Datganiad Cyflenwad Cynulliad Cenedlaethol Cymru

a) Crynodeb o'r Alldro 2010-11

		Cyllideb			Alldro			2010-11 £'000	Alldro 2009-10 £'000
Nodyn		Gwariant	Incwm	Cyfanswm net	Gwariant gros	Incwm wedi'i gymhwys o	Cyfanswm net	Cyfanswm alldro net o'i gymharu â'r gyllideb: arbedion / (gwariant ychwanegol)	
		gros							
Refeniw	2	44,562	(210)	44,352	41,188	(112)	41,076	3,276	44,447
Cyfalaf	2	3,820		2,375	2,637		2,637	(262)	4,405
Cyfanswm		46,937	(210)	46,727	43,825	(112)	43,713	3,014	48,852

Ceir eglurhad o'r gwahaniaeth rhwng y gyllideb a'r alldro yn nodyn 3.

b) Gofyniad arian parod net 2010-11

		2010-11 £'000		2009-10 £'000	
Nodyn		Cyllideb	Alldro	Cyfanswm alldro net o'i gymharu â'r gyllideb: arbedion / (gwariant ychwanegol)	Alldro

c) Crynodeb o'r incwm sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru

Yn 2010-11 does dim swm dyledus i Gomisiwn y Cynulliad ei dalu i Gronfa Gyfunol Cymru (£139.23 yn 2009-10) ac nid oes swm i'w dalu o'r Gronfa i'r Comisiwn.

Datganiad gwariant net cynhwysfawr

Am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011

		Ailddatganwyd	
		2010-11	2009-10
Nodyn		£'000	£'000
Costau gweinyddol			
Costau cyflogau'r Aelodau, deiliaid swyddi a staff	6a	19,925	20,050
Costau eraill yr Aelodau	6b	7,445	7,154
Costau Cyllid Pensiwn yr Aelodau	6b	(2,192)	-
Costau gweinyddol eraill	7	16,629	15,828
Costau gweinyddol gros		41,807	43,032
Incwm gweithredu	5	(112)	(111)
Costau gweithredu net am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011		41,695	42,921
Mae'r holl weithgareddau'n parhau.			
Gwariant cynhwysfawr arall			
Am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011		2010-11	2009-10
Nodyn		£'000	£'000
Cynnydd / (gostyngiad) net ar ailbriso Eiddo Offer a Chyfarpar		(3,854)	-
Cyfanswm y gwariant cynhwysfawr am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011		37,841	42,921
Mae'r holl weithgareddau'n parhau.			

Datganiad o'r sefyllfa ariannol

fel ar 31 Mawrth 2011

		31 Mawrth 2011	31 Mawrth 2010
	Nodyn	£'000	£'000
Asedau anghyfredol:			
Eiddo, offer a chyfarpar	8	72,016	70,064
Asedau anniriaethol	9	1,276	441
Cyfanswm yr asedau anghyfredol		73,292	70,505
Asedau cyfredol			
Stoc	10	24	27
Symiau derbyniadwy	11	1,355	1,151
Arian parod ac eitemau sy'n cyfateb i arian parod	12	99	675
Cyfanswm yr asedau cyfredol		1,478	1,853
Cyfanswm yr asedau		74,770	72,358
Rhwymedigaethau cyfredol			
Symiau taladwy	14	(4,397)	(5,953)
Cyfanswm rhwymedigaethau eraill		(4,397)	(5,953)
Asedau anghyfredol ynghyd ag asedau / (rhwymedigaethau) cyfredol net		70,373	66,405
Rhwymedigaethau anghyfredol			
Symiau taladwy	14	-	(163)
Darpariaethau	15	(2,554)	(5,878)
Cyfanswm rhwymedigaethau anghyfredol		(2,554)	(6,041)
Asedau llai rhwymedigaethau		67,819	60,364
Ecwiti'r trethdalwyr			
Y gronfa gyffredinol		62,244	61,833
Y gronfa bensiw wrth gefn		(2,310)	(5,873)
Y gronfa ailbrizio wrth gefn		7,874	4,393
Cronfa wrth gefn asedau a roddwyd yn rhodd		11	11
		67,819	60,364

Claire Clancy
Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad

Dyddiad: 11 Gorffennaf 2011

Datganiad Llif Arian

am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011

	Nod yn	2010-11 £'000	2009-10 ailddatganwyd £'000
Llifau arian o weithgareddau gweithredu			
Costau gweithredu net	3	(41,695)	(42,921)
Addasiadau ar gyfer trafodion heb fod yn arian parod:			
Dibrisiant ac amorteiddiad	7	3,704	2,100
Gostyngiad mewn stoc	10	3	-
(Cynnydd) /Gostyngiad/mewn symiau derbyniadwy	11	(204)	36
<i>Llai symudiadau mewn symiau derbyniadwy mewn perthynas ag eitemau nad ydynt wedi'u cynnwys yn y Datganiad Costau Gweithredu</i>			
		-	-
(Gostyngiad) /Cynnydd mewn symiau taladwy	14	(1,719)	114
<i>Llai symudiadau mewn symiau taladwy'n ymwneud ag eitemau nad ydynt wedi'u cynnwys yn y Datganiad Gwariant Net Cynhwysfawr</i>			
		576	558
<i>Defnyddio darpariaeth</i>	15	(5)	-
Costau ariannu pensiynau a darpariaethau eraill	15	(1,948)	256
All-lif arian net o weithgareddau gweithredu		(41,288)	(39,857)
Llif arian o weithgareddau buddsoddi			
Prynu eiddo, offer a chyfarpar	8	(2,512)	(4,033)
Prynu asedau anniriaethol	9	(125)	(372)
All-lif arian net o weithgareddau buddsoddi		(2,637)	(4,405)
All-lif arian o weithgareddau cyllido			
O Gronfa Gyfunol Cymru (cyflenwad)		43,405	44,301
O Gronfa Gyfunol Cymru (taliadau uniongyrchol)		619	636
Taliadau i Gronfa Gyfunol Cymru		(675)	(1,233)
Mewnlif arian o weithgareddau cyllido		43,349	43,704
Gostyngiad net mewn arian parod ac eitemau sy'n cyfateb i arian parod		(576)	(558)
Arian parod ac eitemau sy'n cyfateb i arian parod ar ddechrau'r flwyddyn	12	675	1,233
Arian parod ac eitemau sy'n cyfateb i arian parod ar ddiwedd y flwyddyn	12	99	675

Datganiad o'r newidiadau yn ecwiti'r trethdalwyr am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011

	No dy n	Y Gronfa Gyffredinol wedi'i hailddatga n	Y Gronfa Ailbrisi o wrth gefn	Cronfa wrth gefn asedau a gafwyd yn rhodd	Cronf a bensi wn wrth gefn	Cyfanswm cronfeydd wrth gefn wedi'u hailddatgan
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans ar 31 Mawrth 2009		60,224	4,393	11	(1,967)	62,661
Newidiadau yn ecwiti'r trethdalwyr yn 2009-10						
Cost cyfalaf		2,162	-	-	-	2,162
Symudiadau yn y Gronfa Bensiwn wrth gefn			-	-	(3,906)	(3,906)
Cost y Gronfa Bensiwn		268	-	-	-	268
Gwariant cynhwysfawr am y flwyddyn		(45,083)	-	-	-	(45,083)
<i>Cyfanswm incwm a gwariant cydnabyddedig ar gyfer 2009-10 fel y nodwyd yn wreiddiol</i>		(42,653)	-	-	(3,906)	(46,559)
Balans ar 31 Mawrth 2009		60,224	4,393	11	(1,967)	62,661
Newidiadau mewn polisi cyfrifyddu – cost cyfalaf			-	-	-	-
Newidiadau yn ecwiti'r trethdalwyr yn 2009-2010			-	-	-	-
Symudiadau yn y Gronfa Bensiwn			-	-	(3,906)	(3,906)
Cost y Gronfa Bensiwn		268	-	-	-	268
Gwariant cynhwysfawr am y flwyddyn wedi'i ailddatgan		(42,921)	-	-	-	(42,921)
<i>Cyfanswm incwm a gwariant cydnabyddedig ar gyfer 2009-10 wedi'i ailddatgan</i>		(42,653)	-	-	(3,906)	(46,559)
Arian net o Gronfa Gyfunol Cymru						
Cyflenwad		44,301	-	-	-	44,301
Taliadau uniongyrchol	3	636	-	-	-	636
Swm sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru			-	-	-	
-Cyflenwad		(675)	-	-	-	(675)
Balans ar 31 Mawrth 2010		61,833	4,393	11	(5,873)	60,364
Newidiadau yn ecwiti'r trethdalwyr yn 2010-11						
Gwariant cynhwysfawr am y flwyddyn	15	(37,841)	-	-	-	(37,841)

Cyfanswm incwm a gwariant cydnabyddedig ar gyfer 2010-11						
	(37,841)	-	-	1,371	(36,470)	
Symudiadau mewn cronfeydd wrth gefn a gydnabuwyd mewn Datganiad o Wariant						
Cynhwysfawr	(3,854)	3,854	-	-	-	
Trosglwyddo rhwng cronfeydd wrth gefn	(1,819)	(373)	-	2,192	-	
Cronfa Gyfunol Cymru - Cyflenwad	43,405	-	-	-	43,405	
-Taliadau uniongyrchol	3 619	-	-	-	619	
Swm taladwy i Gronfa Gyfunol Cymru -Cyflenwad	(99)	-	-	-	(99)	
Balans ar 31 Mawrth 2011	62,244	7,874	11	(2,310)	67,819	

Datganiad Costau Gweithredu yn ôl Nodau ac Amcanion

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif. Diben y Cynulliad yw bod yn gorff seneddol hygyrch ac effeithiol sy'n ennyn hyder pobl Cymru.

Yr amcanion strategol yw:

1. Hyrwyddo datganoli ac annog rhagor o bobl i gymryd rhan yn y broses
2. Dangos undod, arweinyddiaeth ac ymateb yn feiddgar i newidiadau cyfansoddiadol.
3. Dangos parch, cywirdeb a llywodraethu da ym mhob agwedd ar ein gwaith
4. Gweithio'n gynaliadwy
5. Sicrhau bod y Cynulliad yn darparu'r gwasanaeth gorau ac y caiff ei ddarparu yn y modd mwyaf effeithiol.

	Yr Uned Gorfforaethol		Y Gwasanaethau Cyfreithiol		Y Gyfarwyddiaeth Busnes		Y Gyfarwyddiaeth Gweithrediadau Wedi'i ailddat-gan		Cyfanswm Wedi'i ailddat-gan	
	2010-11 £'000	2009-10 £'000	2010-11 £'000	2009-10 £'000	2010-11 £'000	2009-10 £'000	2010-11 £'000	2009-10 £'000	2010-11 £'000	2009-10 £'000
Amcan strategol 1	182	184	99	90	1,113	1,101	4,524	3,940	5,918	5,315
Amcan strategol 2	182	184	197	180	1,339	1,311	2,257	1,800	3,975	3,475
Amcan strategol 3	638	644	99	90	596	599	5,348	5,322	6,681	6,655
Amcan strategol 4	273	276	66	60	430	434	3,612	3,759	4,381	4,529
Amcan strategol 5	547	551	197	180	2,313	2,309	5,721	6,624	8,778	9,664
Is-gyfanswm y costau gweithredu net	1,822	1,839	658	600	5,791	5,754	21,462	21,445	29,733	29,638

Taliadau uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru

619 636

Incwm sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru

- -

Costau'r Cynllun Diswyddo Gwirfoddol	873	-
	<hr/>	
Cyflogau a lwfansau'r Aelodau a chostau cysylltiedig	12,662	12,647
	<hr/>	
Costau Cyllid Pensiwn yr Aelodau	(2,192)	-
	<hr/>	
Costau gweithredu net	41,695	42,921
	<hr/>	

Gweler nodyn 3 i weld sut y cysonir yr alldro adnoddau net â'r costau gweithredu net

Nodiadau i gyd-fynd â'r Cyfrifon Adnoddau

1. Datganiad ar y polisiau cyfrifyddu

Paratowyd y datganiadau ariannol hyn yn unol â Llawlyfr Adrodd Ariannol Rhyngwladol 2010-11 a addaswyd ar gyfer cyfansoddiad Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Comisiwn fel y nodir yn Neddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r polisiau cyfrifyddu a gynhwysir yn y Llawlyfr Adroddiadau Ariannol yn dilyn y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) i'r graddau y maent yn ystyrlon ac yn briodol i'r sector cyhoeddus.

Pan fo'r Llawlyfr Adroddiadau Ariannol yn caniatáu dewis polisi cyfrifyddu, dewiswyd y polisi cyfrifyddu mwyaf addas ar gyfer amgylchiadau penodol y Comisiwn er mwyn cyflwyno darlun cywir a theg. Cafodd polisiau cyfrifyddu'r Comisiwn eu cymhwyso'n gyson wrth ddelio ag eitemau yr ystyriwyd eu bod yn berthnasol i'r cyfrifon. Yn ogystal â'r datganiadau a baratowyd o dan y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol, mae'r Llawlyfr Adroddiadau Ariannol hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cynulliad Cenedlaethol baratoi dau ddatganiad cyflenwad ychwanegol, a hynny yn ôl amcanion strategol.

1.1 *Confensiwn cyfrifyddu*

Paratowyd y cyfrifon hyn o dan y confensiwn cost hanesyddol a addaswyd i ystyried asedau sefydlog a ail-brisiwyd yn unol â'r Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol.

1.2 *Eiddo, offer a chyfarpar*

Y lefel sylfaenol ar gyfer cyfalafu ased sefydlog diriaethol yw £5,000 gan gynnwys TAW na ellir ei adennill. Y trothwy TG yw pan fydd gwerth cyfunol asedau cysylltiedig a brynwyd yn fwy na £5,000. Caiff tir ac adeiladau eu prasio'n broffesiynol bob tair blynedd o leiaf. Ni chaiff asedau diriaethol eraill eu hailbrasio gan na fyddai'r symiau dan sylw, ym marn y Comisiwn, yn arwyddocaol.

1.3 *Dibrisio asedau*

Caiff eiddo, offer a chyfarpar eu hadolygu bob blwyddyn i sicrhau nad yw'r symiau sy'n cael eu dwyn ymlaen ar eu cyfer yn uwch na'r symiau y gellid eu hadennill. Os yw gwerth yr ased yn llai na'r swm sy'n cael ei ddwyn ymlaen, mae'n ymddangos fel amhariad ar y Datganiad Gwariant Net.

1.4 *Asedau sy'n cael eu hadeiladu*

Caiff asedau sy'n cael eu hadeiladu eu dwyn ymlaen yn seiliedig ar gost hanesyddol gan ystyriwr bod hyn yn gyfwerth â gwerth teg. Pan ddechreuir defnyddio'r adeilad, trosglwyddir yr ased i'r categori priodol a chaiff ei gynnwys mewn adolygiadau ailbrasio ac amhariad dilynol.

1.5 Asedau anniriaethol

Caiff trwyddedau meddalwedd eu cyfalafu fel asedau sefydlog anniriaethol a'u hamorteiddio ar sail llinell syth dros oes ddisgwyliedig yr ased (3 neu 5 mlynedd).

1.6 Asedau a gafwyd yn rhodd

Caiff asedau a gafwyd yn rhodd eu cyfalafu ar sail eu gwerth cyfredol ac fel arfer cânt eu hailbriso yn yr un modd ag asedau a brynwyd. Mae gwerth asedau a gafwyd yn rhodd yn cael ei adlewyrchu yn y gronfa asedau a gafwyd yn rhodd, a gredydir â gwerth y rhodd wreiddiol a'r ailbrisiadau dilynol.

1.7 Dibrisiant

Nid yw tir rhydd-ddaliadol, asedau sy'n cael eu hadeiladu, dogfennau neu gofnodion hanesyddol na gwaith celf yn cael eu dibrisio. Cyfrifir dibrisiant ar gyfradd a fydd yn dileu prisiant adeiladau ac asedau sefydlog diriaethol drwy randaliadau cyfartal dros gyfnod eu hoes ddefnyddiol ddisgwyliedig. Caiff asedau eu dadansoddi yn ôl eu helfennau perthnasol i adlewyrchu eu hoes economaidd amrywiol. Ni chânt eu dibrisio yn ystod y flwyddyn y cawsant eu caffael. Isod, rhestrir oes arferol asedau:

Adeiladau:	50 mlynedd neu gyfnod arall a bennir gan brisiwr cymwysedig.
Offer sefydlog:	10 mlynedd, neu gyfnod arall a bennir gan y cyflenwr pan gaiff ei brynu neu ei brisio.
Cyfarpar yn ymwneud â TGCh, offer clywedol a darlledu:	4-6 blynedd
Seilwaith:	10 mlynedd
Asedau anniriaethol (meddalwedd):	3 neu 5 mlynedd
Cerbydau modur:	4 blynedd
Asedau a gafwyd yn rhodd:	I'w hasesu ar ôl eu derbyn

Yn ystod y flwyddyn, cynhaliwyd adolygiad llawn o oes economaidd defyddiol yr asedau. O ganlyniad i hyn, cafodd dibrisiad ei gynyddu £1.107m yn 2010-11 gyda chynnydd pellach o £180k yn cael ei ragweld ar gyfer 2011-2012.

Yr elfen a wireddwyd o'r gronfa ailbrisio

Mae cost dibrisiant yn cael ei gynnwys yn swm yr asedau a ail-brisiwyd. Gall elfen o'r dibrisiant godi felly oherwydd cynnydd yn y prisiad a byddai'n fwy na'r dibrisiant a fyddai'n cael ei gynnwys yng nghost hanesyddol yr asedau. Byddai'r swm dan sylw'n elw heb ei wireddu ar y prisiant, a chaiff ei drosglwyddo o'r Gronfa Ailbrisio i'r Gronfa Gyffredinol, os yw'n berthnasol.

1.8 Datganiad Costau Gweithredu

Mae incwm a chostau gweithredu'n ymwneud yn uniongyrchol â gweithgareddau gweithredu'r Comisiwn. Mae incwm yn cynnwys costau nwyddau a gwasanaethau yn seiliedig ar y gost lawn i gwsmeriaid allanol. Dangosir incwm a chostau heb gynnwys TAW os gellir ei adennill.

1.9 Stoc

Nodir y stoc, gan gynnwys nwyddau i'w hailwerthu, ar lefel isaf y gost a'r pris gwerthadwy net.

1.10 Cyfnewid Tramor

Caiff trafodion mewn arian cyfred tramor eu trosi'n sterling yn ôl y cyfraddau cyfnewid sydd mewn grym ar ddyddiad y trafodion dan sylw. Trosir imprestau cyfred tramor yn sterling ar y cyfraddau cyfnewid sydd mewn grym ar y pryd.

1.11 Pensiynau

Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil (PCSPS) - Mae staff a gyflogir yn uniongyrchol gan y Comisiwn a staff ar secondiad i weithio i'r Comisiwn yn gymwys i fod yn aelod o Brif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil. Cynllun buddion diffiniedig amlgyflogwr nas ariennir yw hwn ac felly ni all y Comisiwn nodi cyfran yr asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol sy'n berthnasol iddo. Cynhaliodd actiwari'r cynllun brisiad llawn ohono ar 31 Mawrth 2007. Ceir manylion yng nghyfrifon adnoddau Swyddfa'r Cabinet: Pensiwn Sifil (www.civilservice-pensions.gov.uk).

Cynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad (AMPS)- Sefydlwyd cynllun pensiwn i Aelodau'r Cynulliad yn wreiddiol o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998 ac mae'n parhau mewn grym o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Cynllun buddion diffiniedig ydyw, ac mae'n gymwys i gyflogau'r Aelodau a chyflog deiliaid swyddi. Telir cost pensiynau Aelodau'r Cynulliad drwy gyfrwng taliadau a gyfrifir ar sail gronnus gydag atebolrwydd i dalu buddion yn y dyfodol o gyfrifon y Cynllun. Bydd unrhyw ddyledion yn y gronfa sy'n codi oherwydd ddiffyg o ran asedau, yn cael eu talu drwy gynyddu'r swm y mae'r Comisiwn yn ei dalu. Wrth gyflwyno adroddiad am asedau a rhwymedigaethau'r Cynllun, mae'r Comisiwn wedi cadw at Safon Archwilio Rhyngwladol 19. Mae'r AMPS yn paratoi ei Gyfrifon Blyneddol ei hun, ar wahân i Gyfrifon y Comisiwn, ac mae'r rhain i'w gweld ar wefan y Cynulliad.

1.12 *Cost Prydles Gweithredu*

Caiff rhent sy'n daladwy o dan brydlesi gweithredu eu cynnwys yn y datganiad o wariant cynhwysfawr dros gyfnod y brydles.

1.13 *Treth ar Werth*

Caiff y Comisiwn ei drin fel un o Gyrrff y Goron at ddibenion Deddf Treth ar Werth 1994 a, chan hynny, at ddibenion Adran 41 o'r Ddeddf honno (cymhwyso i'r Goron) caiff ei drin fel un o adrannau'r llywodraeth, ac mae wedi'i eithrio rhag TAW yng nghyswllt nwyddau a gwasanaethau'r Cynulliad. Codir TAW ar y Comisiwn yn ôl y gyfradd safonol yng nghyswllt ei weithgareddau masnachol, fel siop y Cynulliad.

1.14 *Arian parod ac eitemau sy'n cyfateb i arian parod*

Mae arian parod ac eitemau sy'n cyfateb i arian parod yn cynnwys arian mewn llaw a balansau cyfredol yn y banc a Citibank, y gellir eu trosi'n barod yn symiau penodol o arian parod nad yw eu gwerth yn debygol o newid yn sylweddol.

1.15 *Buddion gweithwyr*

Mae cyflogau, taliadau a chost holl fuddion yn ymwneud â chyflogaeth, gan gynnwys rhwymedigaethau'n gysylltiedig â gwyliau nad ydynt yn cael eu hawlio, yn cael eu cydnabod yn ystod cyfnod gwasanaeth staff.

1.16 Bu newid yn ein Polisiâu Cyfrifyddu yn ystod 2010/11, yn dilyn penderfyniad Trysorlys EM o dan y Rhaglen *Clear Line of Sight* i roi'r gorau i gynnwys Cost Cyfalaf o fewn ein datganiadau ariannol. Rydym wedi ailddatgan ein sefyllfa yn 2009/10 i gymryd i gyfrif y newid fel sy'n ofynnol o dan IAS 1. Rydym wedi dewis peidio ag ailddatgan y Datganiad Sefyllfa Ariannol ar gyfer 1 Ebrill 2009 nad nad oedd angen dim addasiad i ffigurau a gyhoeddwyd yn flaenorol.

1.17 Rydym wedi adolygu ein adroddiadau rheoli ac yn fodlon nad oes gennym, o dan ofynion IFRS 8, ddatgeliad ychwaengol i'w wneud. Er mwyn rhoi gwybodaeth gyson i'r darllennydd dros oes y Trydydd Cynulliad, rydym wedi cadw'r Datganiad o Gostau Gweithredu yn ôl Nodau ac Amcanion.

2. Dadansoddiad o'r alldro adnoddau net 2010-11

	Alldro £'000	Dadansoddiad o'r gyllideb a gymeradwywyd £'000	Alldro o'i gymharu â'r Gyllideb £'000	Alldro 2009-10 £'000
<i>Gwariant refeniw</i>				
Cyflogau a lwfansau'r Aelodau a chostau cysylltiedig	12,662	13,380	(718)	12,647
Cyflogau staff a chostau cysylltiedig	14,089	14,476	(387)	13,921
Costau teithio a chynhaliath staff	86	208	(122)	135
Costau recriwtio/costau eraill				
Adnoddau Dynol	109	151	(42)	205
Costau'r cynllun diswyddo gwirfoddol	873	-	873	-
Costau TGCh	3,597	3,508	89	3,618
Costau adeiladau a chyfleusterau	6,640	6,881	(241)	7,696
Costau hyfforddi a datblygu	156	250	(94)	211
Codi ymwybyddiaeth a gwella dealltwriaeth	332	596	(264)	564
Costau gweinyddol eraill	1,132	1,456	(324)	1,299
Dibrisiant a thaliadau llog tybiannol	3,704	3,156	548	4,262
Gwariant refeniw gros	43,380	44,062	(682)	44,558
<i>Incwm refeniw</i>				
Gwerthiant - Siop y Cynulliad	(10)	(40)	30	(18)
Rhentu eiddo	(80)	(90)	10	(86)
Incwm amrywiol	(22)	(80)	58	(7)
Incwm refeniw gros wedi'i gymhwyso	(112)	(210)	98	(111)
GWARIANT REFENIW NET	43,268	43,852	(584)	44,447
GWARIANT CYFALAF - CREU ASEDAU SEFYDLOG	2,637	2,375	262	4,405
ALLDRO ADNODDAU	45,905	46,227	(322)	48,852
Costau Cyllid Pensiwn yr Aelodau	(2,192)	500	(2,692)	-
ALLDRO ADNODDAU NET	43,713	46,727	(3,014)	48,852

Roedd yr alldro adnoddau net £3.014 miliwn yn is na'r swm a awdurdodwyd gan y Cynulliad. Roedd £2.692 miliwn o hyn yn gysylltiedig â chredyd i'r cyfrif ar gyfer costau Cynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad a oedd yn deillio o'r penderfyniad i newid y sail ar gyfer cysylltu mynegai pensiwnau o'r Mynegai Prisiau Manwerthu i'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr. O dan reolau cyllidebu'r Trysorlys, ni fyddai wedi bod yn bosibl defnyddio'r

arbedion at ddibenion gwariant nad oedd yn gysylltiedig â phensiynau. Roedd y tanwariant net o £0.322 miliwn a oedd yn weddill o fewn 0.7 y cant i'r Gyllideb a Gymeradwywyd ar gyfer y flwyddyn (1.7% yn 2009-10).

Mae'r Gyllideb a Gymeradwywyd uchod yn adlewyrchu penderfyniad y Comisiwn yn gynnar yn 2010 i reoli costau cynyddol y prosiect i gyflwyno rhwydwaith unedig i'r sefydliad (UNO) heb ofyn am gyllideb atodol. Penderfynodd y Comisiwn beidio â bwrw ymlaen â'r cynllun ailwampio mewnol a phenderfynwyd hefyd nad oedd angen rhywfaint o waith prosiect y cytunwyd arno'n flaenorol a lleihawyd gwariant mewn meysydd eraill.

Yn ystod y flwyddyn, yn dilyn yr Adolygiad Cynhwysfawr o Wariant a gyhoeddwyd, a'r angen i baratoi ar gyfer cyfnod o gyni ariannol, penderfynodd y Comisiwn gynnig cynllun diswyddo gwirfoddol i staff. Hefyd dechreuodd y Comisiwn ar brosiect i wella'i gyfleusterau darlledu a chael offer TGCh newydd yn y Senedd. Arweiniodd y digwyddiadau hyn a'r adolygiad dilynol o oes asedau at daliadau dibrisiant ychwanegol ar gyfer y flwyddyn.

Llwyddodd y Comisiwn i ostwng gwariant mewn amrywiaeth o feysydd er mwyn ymdopi â'r costau ychwanegol hyn. Er enghraifft, cyflwynwyd y Cofnod Cryno newydd yn dilyn adolygiad annibynnol o wasanaethau dwyieithog y Cynulliad. Roedd gostyngiad mewn costau hyfforddiant, teithio, marchnata, llety a gweinyddu i'w gweld hefyd a hawliodd yr Aelodau lai o lwfansau teithio a chynhaliadau a lwfansau eraill. O ran costau staff, llwyddwyd i arbed arian drwy ohirio llenwi swyddi gwag. Amcangyfrifir y bydd y cynllun diswyddo gorfodol yn sicrhau arbedion cylchol o £0.7 miliwn.

3. Cysoni'r alldro adnoddau â'r costau gweithredu net

		2010-11 £000	wedi'i ailddatgan 2009-10 £'000
Alldro adnoddau net	Nodyn 2	43,713	48,852
Gwariant cyfalaf	8 a 9	(2,637)	(4,405)
Talaidau uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru		619	636
Newid mewn Polisi Cyfrifyddu - Cost Cyfalaf		-	(2,162)
Cost gweithredu net		41,695	42,921

Mae'r taliadau uniongyrchol o Gronfa Gyfunol Cymru, sef £619,325 (£636,091 ar gyfer 2009-10), yn deillio o gostau cyflogi'r Llywydd, y Dirprwy Lywydd, Archwilydd Cyffredinol Cymru, y Comisiynydd Safonau ac Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. Mae'r cyflogau hyn yn cael eu talu gan y Comisiwn, ond, gan eu bod yn daliadau uniongyrchol o'r gronfa, nid ydynt yn cael eu cynnwys yn yr alldro adnoddau net.

4. Cysoni'r adnoddau net â'r gofyniad arian parod

		Cyllideb Nodyn 2 £'000	Alldro £'000	Cyfanswm alldro net o'i gymharu â'r gyllideb: arbedion/ (diffyg) £'000	Alldro 2009-10 £'000
Alldro adnoddau	Nodyn 3	46,727	43,713	3,014	48,852
<u>Addasiadau i groniadau</u>					
Eitemau heb fod yn arian parod	Gweler isod	(3,656)	(5,652)	1,996	(4,518)
Newidiadau mewn cyfalaf gweithio ar wahân i arian parod		334	5,245	(4,911)	(708)
Gofyniad arian parod net		43,405	43,306	99	43,626

		Cyllideb £'000	Alldro £'000	Alldro o'i gymharu â'r gyllideb 2010-11 £'000	Alldro 2009-10 £'000
<i>Eitemau heb fod yn arian parod</i>	Nodyn				
Dibrisiant ac amorteiddiad	8 a 9	(3,156)	(3,704)	548	(4,262)
IAS 17 cost ariannu pensiynau a symudiadau eraill		(500)	(1,948)	1,448	(256)
		(3,656)	(5,652)	1,996	(4,518)

5. Dadansoddiad o'r incwm sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru

	Rhagolwg 2010-11 £'000	Alldro 20109-11 £'000	Alldro 2009-10 £'000
Incwm gweithredu y gellir ei gadw	210	112	111
Incwm gweithredu na ellir ei gadw (llog banc)		-	-

6a. Costau'r Aelodau a staff a chostau cysylltiedig

Costau staff:

	Staff	Aelodau a Deiliaid Swyddi	Cyfanswm 2010-11	Cyfanswm 2009-10
Cyflogau				
Staff, Aelodau a Deiliaid Swyddi	10,887	4,366	15,253	15,207
Staff ar secondiad	251	-	251	245
Costau nawdd cymdeithasol				
Staff, Aelodau a Deiliaid Swyddi	856	445	1,301	1,269
Costau pensiwn eraill				
Staff, Aelodau a Deiliaid Swyddi	2,095	1,025	3,120	3,329
Cyfanswm costau cyflogau'r Aelodau, Deiliaid Swyddi a staff	14,089	5,836	19,925	20,050

Mae'r Comisiwn yn talu cyflogau a chostau cysylltiedig Gweinidogion Cymru, fel y noda'r Adroddiad Taliadau yn y cyfrifon hyn. Caiff y symiau a delir i Weiniogion Cymru eu datgelu yng [Nghyfrifon Adnoddau Cyfunol](#) Llywodraeth Cynulliad Cymru.

Dyma nifer cyfartalog y staff cyfwerth ag amser llawn a gyflogir gan y Comisiwn yn ystod y flwyddyn (gan gynnwys uwch reolwyr):

	2010-11	2009-10
Staff parhaol	334.6	339.0
Staff ar secondiad	3.3	3.0
Staff dros dro/achlysurol	4.3	7.0
Penodiadau am dymor penodol	3.2	3.3
Cyfanswm	345.4	352.3

Ar 31 Mawrth 2011, roedd 59 Aelod Cynulliad mewn swydd (bu farw 1 Aelod ar 31 Mawrth 2011). Ar ddiwedd y flwyddyn roedd 10 Deiliad Swydd (ar wahân i'r Gweinidogion), 1 Prif Weinidog, 9 o Weinidogion Cymru, 3 Dirprwy Weinidog, ac 1 Cwnsler Cyffredinol.

Mae'r Comisiwn yn cynnwys y Llywydd a phedwar aelod etholedig (gweler y Sylwadau Rheoli i gael rhagor o fanylion). Rhoddir tâl o £12,168 y flwyddyn i bob Comisiynydd ers 1 Ebrill 2010 (£11,543 o 1 Ebrill 2009 a £12,000 o 2 Tachwedd 2009). Mae'r holl uwch reolwyr a'r holl staff yn cael eu cyflogi gan y Comisiwn.

Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil.

Prif gynllun buddion diffiniedig amlgyflogwr nas ariennir yw Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil yn ac felly ni all y Comisiwn nodi cyfran yr asedau a'r rhwymedigaethau sylfaenol sy'n berthnasol iddo. Cynhaliodd actiwari'r cynllun brisiad llawn o'r cynllun ar 31 Mawrth 2007. Ceir manylion yng nghyfrifon adnoddau Swyddfa'r Cabinet: Pensiwn Sifil (www.civilservice-pensions.gov.uk).

Yn ystod 2010-11 roedd cyfraniadau'r cyflogwyr, sef £2.074 miliwn (£2.002 miliwn yn 2009-10) yn daladwy i'r PCSPS yn ôl un o bedair cyfradd rhwng 16.7% a 24.3% o dâl pensiynadwy, yn seiliedig ar fandiau cyflog (sy'n wahanol i fandiau cyflog 2008-09). Bydd actiwari'r cynllun yn adolygu cyfraniadau'r cyflogwr bob pedair blynedd yn dilyn proses brisio llawn. Pennir cyfraddau'r cyfraniadau i dalu cost y buddion a gronwyd, yn hytrach na'r buddion a dalwyd, ac maent yn adlewyrchu profiadau'r cynllun yn y gorffennol.

Gall staff agor cyfrif pensiwn partneriaeth, pensiwn cyfranddeiliaid gyda chyfraniad gan y cyflogwr. Cyfrannodd y cyflogwyr £22,000 (£21,000 yn 2009-10), i ddarparwyr pensiwn cyfranddeiliaid penodedig. Mae cyfraniad y cyflogwr yn dibynnu ar oedran yr aelod ac mae'n amrywio o 7% i 15% o dâl pensiynadwy. Mae cyflogwyr hefyd yn talu swm sy'n cyfateb i gyfraniadau'r cyflogai hyd at 3% o dâl pensiynadwy. Yn ogystal â hyn, roedd cyfraniadau'r cyflogai o £1,100 (£1,000 2009-10) neu 0.8% o dâl pensiynadwy, yn daladwy i'r PCSPC i dalu cost buddion cyfandaliad yn y dyfodol os bydd y cyflogeion hyn yn marw mewn gwasanaeth neu'n ymddeol oherwydd salwch. Pan baratowyd y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol, roedd cyfraniadau o £1,800 (£1,800 yn 2009-10) yn ddyledus i ddarparwyr y pensiwn partneriaeth. Nid oedd unrhyw gyfraniadau wedi'u rhagdalau bryd hynny.

Nid ymddeolodd neb ar sail iechyd yn ystod y flwyddyn, a doedd dim rhwymedigaethau pensiwn cronodig ychwanegol yn ystod y flwyddyn.

Cynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad (Costau Cyllid Pensiwn £2.192 miliwn)

Mae cynllun pensiwn Aelodau'r Cynulliad yn darparu buddion yn seiliedig ar dâl pensiynadwy terfynol. Mae asedau'r cynllun yn cael eu cadw ar wahân i asedau Comisiwn y Cynulliad a phenodir Rheolwr Buddsoddiadau i'w rheoli. Cynhaliodd actiwari'r cynllun brisiad llawn o'r cynllun ar 31 Mawrth 2005 ac fe'i diweddarwyd ar 31 Mawrth 2008 gan actiwari annibynnol cymwysedig. Caiff y cynllun ei ariannu.

Yn Natganiad Cyllideb y DU ar 22 Mehefin 2010, cyhoeddodd Canghellor y Trysorlys y byddai'r Llywodraeth, o 1 Ebrill 2011, yn defnyddio'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr yn hytrach na'r Mynegai Prisiau Manwerthu i bennu pris budd-daliadau a chredydau treth, ac y byddai hyn hefyd yn gymwys i bensiynau gwasanaeth cyhoeddus drwy'r cysylltiad statudol i bris Ail Bensiwn y Wladwriaeth. Mae hyn wedi arwain at gostau negyddol o ran gwasanaeth a roddwyd

o £2.784 miliwn. Mae hyn, ynghyd â chostau cyllid presennol o £592,000 wedi arwain at gredyd cyllid pensiwn net o £2.192 miliwn.

Mae'r newid hwn wedi'i nodi fel cost gwasanaeth a roddwyd ac sy'n digwydd pan fydd cyflogwr yn ymgymryd i ddarparu lefel wahanol o fudd-daliadau i'r hyn a addawyd eisoes. Nid oes costau eraill o bwys wedi codi yn ystod 2010-11 mewn perthynas â gwasanaeth a roddwyd.

Mae'r newid i Fynegai Prisiau Defnyddwyr o Fynegai Prisiau Manwerthu at ddibenion codi nodweddion mynegai-cysylltiedig buddion ôl-gyflogaeth wedi cael ei gydnabod fel cost gwasanaeth blaenorol negyddol yn unol ag IAS 19. Mae'r driniaeth gyfrifyddu hon wedi cael ei mabwysiadu gan bob corff adrodd Llywodraeth ganolog lle mae Mynegai Prisiau Defnyddwyr wedi cael ei ddefnyddio ar gyfer prisio chwyddiant ers blynnyddoedd lawer.

Mae'r cwestiwn, o ran y prif gynlluniau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus, a oes disgwyliad cyfiawn y bydd Mynegai Prisiau Defnyddwyr yn cael ei ddefnyddio ar gyfer mynegai chwyddiant yn cael ei drafod mewn adolygiad barnwrol yn y llysoedd ar hyn o bryd. Achos y Llywodraeth yw nad oes disgwyliad cyfiawn yn bodoli a, beth bynnag, hyd yn oed os byddai disgwyliad cyfiawn, byddai hyn wedi ei danseilio gan y diddordeb cyhoeddus clir mewn gwneud arbedion sylweddol iawn ar adeg pan mae'r Llywodraeth wedi barnu bod lleihau diffygion yn un o amcanion sylfaenol y wlad. Os caiff achos y Llywodraeth ei phrofi, ni fyddai unrhyw newid i'r driniaeth gyfrifyddu a ddefnyddir yn y cyfrifon hyn.

Y symiau a gydnabuwyd yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol:

	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2010 £'000
Gwerth cyfredol rhwymedigaethau'r cynllun	(21,095)	(21,999)
Gwerth teg asedau'r cynllun	18,785	16,126
Rhwymedigaethau net	(2,310)	(5,873)
Swm yn y Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol		
Rhwymedigaethau	(2,310)	(5,873)
Asedau	-	
Rhwymedigaeth net (Nodyn 15)	(2,310)	(5,873)

Dadansoddiad o'r swm a godwyd ar y Datganiad o Wariant Net Cynhwysfawr

	2010-11	2009-10
	£'000	£'000
Cost gyfredol y gwasanaeth	1,495	896
Llog ar rwymedigaeth pensiwn	1,193	898
Enillion disgwyliedig ar asedau'r cynllun	(1,132)	(552)
	1,556	1,242

Dyrannwyd yn y cyfrifon fel a ganlyn:

Costau eraill yn ymwneud â phensiynau	964	974
Cost ariannu pensiynau	(2,192)	268
Costau gwasanaeth a roddwyd	2,784	-
	1,556	1,242

Dadansoddiad o'r swm a gydnabyddir yn y Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti'r Trethdalwyr

	2010-11	2009-10
	£'000	£'000
Gwir enillion llai enillion disgwyliedig ar asedau'r cynllun	618	3,799
Gwir enillion / colledion	617	251
Newidiadau mewn rhagdybiaethau	136	(7,688)
Enillion/ (colledion) actiwaraidd net a gydnabyddir yn y Datganiad o Newidiadau yn Ecwiti'r Trethdalwyr	1,371	(3,638)

Symudiadau yng ngwerth y rhwymedigaethau yn ystod y flwyddyn

	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2010 £'000
Rhwymedigaethau ar 31 Mawrth 2010	21,999	12,388
Cost bresennol y gwasanaeth (heb gynnwys cyfraniadau'r Aelodau)	1,495	896
Cyfraniadau'r Aelodau (gan gynnwys symiau net a drosglwyddwyd i mewn)	474	548
Costau gwasanaeth a roddwyd	(2,784)	-
Buddion a dalwyd yn ystod y flwyddyn	(529)	(168)
Llog ar rwymedigaethau pensiwn (Colledion) / enillion actiwaraidd	1,193	898
	(753)	7,437
Rhwymedigaethau ar 31 Mawrth 2011	<u>21,095</u>	<u>21,999</u>

Newidiadau mewn asedau yn ystod y flwyddyn

	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2010 £'000
Gwerth yr asedau ar 31 Mawrth 2010	16,126	10,421
Enillion disgwylidig ar asedau'r cynllun	1,132	552
Enillion actiwaraidd llai'r enillion disgwylidig ar asedau'r cynllun	618	3,799
Cyfraniadau gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru	964	974
Cyfraniadau gan yr Aelodau (gan gynnwys symiau net a drosglwyddwyd i mewn)	474	548
Buddion a dalwyd a threuliau	(529)	(168)
Gwerth teg asedau'r cynllun wrth gau'r cyfrifon	<u>18,785</u>	<u>16,126</u>

Mae'r Comisiwn yn disgwyl cyfrannu £942,487 at Gynllun Pensiwn yr Aelodau yn ystod 2011-12.

Dyma brif gategoriâu asedau'r cynllun fel canran o holl asedau'r cynllun:

	2010-11	2009-10
Ecwitïau	83%	82%
Bondiau	10%	14%
Arian parod	7%	4%

Nid yw asedau'r cynllun yn cynnwys unrhyw eiddo'n uniongyrchol na'n anuniongyrchol. Mae asedau'r cynllun yn cynnwys, yn anuniongyrchol drwy fuddsoddi mewn cronfeydd cyfunol, giltiau a gyhoeddwyd gan lywodraeth y DU a chanddynt werth teg o £1,427,612

Yr enillion disgwyliedig ar ecwitïau yw 3% y flwyddyn yn uwch na'r elw ar giltiau ar ddyddiad cyflwyno'r adroddiad hwn. Yr adenillion disgwyliedig ar fondiau yw'r elw adbrynu ar y bondiau y mae'r cynllun yn eu dal (yn uniongyrchol) ar ddyddiad cyflwyno'r adroddiad hwn. Yr enillion disgwyliedig ar arian parod yw'r amcangyfrif gorau o'r enillion arian parod hirdymor, gan gymryd y bydd cyfraddau llog yn cyd-fynd â'r cynnyrch sydd ar gael ar giltiau.

Y gwir enillion ar asedau'r cynllun yn 2010-11 oedd elw o £1.75 miliwn (elw o £4.35 miliwn yn 2009-10).

Y prif dybiaethau actiwariaid ar ddyddiad paratoi'r Datganiad o'r Sefyllfa Ariannol:

	31 Mawrth 2011	31 Mawrth 2010
Cyfradd gostyngiad	5.7%	5.8%
Cynnydd mewn cyflogau yn y dyfodol	0.4%	5.4%
Cynnydd mewn pensiynau yn y dyfodol	2.6%	3.9%
Cyfradd enillion disgwyliedig ar ecwitïau	7.2%	7.4%
Cyfradd enillion disgwyliedig ar fondiau	4.2%	4.3%

Cyfradd enillion disgwyliedig ar arian parod	4.2%	4.4%
Hyd oes ddisgwyliedig ar ôl 65 oed (blynyddoedd)		
Dynion	26.1	26.0
Menywod	29.2	29.1

Y symiau ar gyfer y cyfnod cyfredol a'r pedwar cyfnod blaenorol:

	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2010 £'000	31 Mawrth 2009 £'000	31 Mawrth 2008 £'000	31 Mawrth 2007 £'000
Rhwymedigaeth buddion diffiniedig	21,095	21,999	12,388	12,661	12,859
Asedau'r cynllun	18,785	16,126	10,421	11,351	10,273
Gwarged/(diffyg)	(2,310)	(5,873)	(1,967)	(1,310)	(2,586)
Addasiadau profiad ar rwymedigaethau'r cynllun	617	251	100	Dim	(22)
Addasiadau profiad ar asedau'r cynllun	618	3,799	(2,922)	(840)	(171)

Mae rhagor o wybodaeth am Gynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad ar gael yn adroddiad blynyddol a chyfrifon y cynllun am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2011.

6b. Costau eraill yr Aelodau

Mae Costau Eraill yr Aelodau, sef £7.445 miliwn (£7.154 miliwn yn 2009-10), yn y Datganiad o Wariant Cynhwysfawr yn cynnwys:

	2010-11 £'000	2009-10 £'000
Lwfans Costau Swyddfa	699	702
Lwfans Costau Ychwanegol	241	259
Lwfans Costau Staff yr Aelodau	6,311	5,978
Costau teithio	194	215
Cyfanswm costau eraill yr Aelodau	7,445	7,154

6c. Adrodd ar y Cynllun Diswyddo Gwirfoddol – pecynnau ymadael

Mae'r Comisiwn yn talu costau ychwanegol buddion y tu hwnt i fuddion arferol Prif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil mewn perthynas â staff sy'n ymddeol yn gynnar drwy dalu'r symiau gofynnol bob blwyddyn i Brif Gynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil o'r adeg y bydd y cyflogai'n ymddeol yn gynnar nes bydd yn cyrraedd oedran ymddeol arferol. Bydd y Comisiwn yn darparu'n llawn ar gyfer hyn pan fydd y rhaglen ymddeoliad cynnar yn dod yn orfodol drwy sefydlu darpariaeth ar gyfer taliadau amcangyfrifedig a fydd yn cynnwys cyfradd gostyngiad y Trysorlys, sef 3.5 y cant mewn termau real.

	Band cost y pecyn ymadael	Cyfanswm y pecynnau ymadael yn ôl band cost
1	<£10,000	-
2	£10,000 - £25,000	15
3	£25,000 - £50,000	7
4	£50,000 - £100,000	2
7	£200,000 - £250,000	1
8	Cyfanswm y pecynnau ymadael yn ôl math	25
9	Cyfanswm y gost (£000's)	873

Talwyd costau diswyddo a chostau ymadael eraill yn unol â darpariaethau Cynllun lawndal y Gwasanaeth Sifil, cynllun statudol a wnaed o dan Ddeddf Blwydd-daliadau 1972. Cyfrifir y costau ymadael yn llawn yn ystod y flwyddyn y bydd y cyflogai'n ymadael. Os yw'r Comisiwn wedi cytuno i staff ymddeol yn gynnar, y Comisiwn sy'n talu'r costau ychwanegol, nid cynllun pensiwn y Gwasanaeth Sifil. Nid yw costau ymddeol ar sail iechyd wedi'u cynnwys yn y tabl gan mai'r cynllun pensiwn sy'n talu'r costau hyn. Ni chafodd neb ei orfodi i ymddeol.

7. Costau gweinyddol eraill

Mae costau gweinyddol eraill, gwerth £16.629miliwn (£15.828 miliwn wedi'i ailddatganyn 2009-10) yn y Datganiad o Wariant Cynhwysfawr yn cynnwys:

	2010-11 £'000	2009-10 wedi'i ailddatgan £'000
Adeiladau a chyfleusterau	4,368	5,459
Rhenti o dan brydlesi gweithredol	2,272	2,237
Technoleg gwybodaeth a chyfathrebu	3,597	3,618
Codi ymwybyddiaeth a gwella dealltwriaeth	332	564
Hyfforddi a datblygu staff	156	211
Costau Adnoddau Dynol/recrwtio eraill	109	205
Costau'r Cynllun Diswyddo Gwirfoddol	873	-
Costau teithio a chynhaliaeth staff	86	135
Costau gweinyddol eraill	1,132	1,299
<i>Eitemau heb fod yn arian parod</i>		
Dibrisiant ac amorteiddiad	3,704	2,100
Cyfanswm y costau gweinyddol eraill	16,629	15,828

Cytunwyd mai £59,450 (£61,400 yn 2009-10) fyddai'r gost o archwilio'r datganiadau hyn yn allanol. Ni chodwyd tâl ychwanegol am waith archwilio anstatudol ychwanegol yn 2010-11 (£4,400 yn 2009).

8. Eiddo, offer a chyfarpar

	Tir ac adeiladau	Technoleg gwybodaeth	Dodrefn a gosodiadau*	Cerbydau	Asedau sy'n cael eu hadeiladu	2010-11 £'000 Cyfanswm
Cost neu brisiant						
Ar 1 Ebrill 2010	66,321	7,650	1,110	80	3,238	78,399
Ychwanegwyd	-	1,747	60	-	705	2,512
Ailddosbarthwyd	(324)	2,743	-	-	(3,238)	(819)
Gwerthwyd	-	(14)	-	-	-	(14)
Ailbrisiwyd	5,348	-	-	-	-	5,348
Ar 31 Mawrth 2011	71,345	12,126	1,170	80	705	85,426
Dibrisiant						
Ar 1 Ebrill 2010	(5,112)	(2,699)	(508)	(16)	-	(8,335)
Costau yn ystod y flwyddyn	(1,522)	(1,934)	(115)	(24)	-	(3,595)
Gwerthwyd	-	14	-	-	-	14
Ailbrisiwyd	(1,494)	-	-	-	-	(1,494)
Ar 31 Mawrth 2011	(8,128)	(4,619)	(623)	(40)	-	(13,410)
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2011	63,217	7,507	547	40	705	72,016
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2010	61,209	4,951	602	64	3,238	70,064

* Mae dodrefn a gosodiadau yn cynnwys 'asedau a gafwyd yn rhodd', gan gynnwys y byrsgyll a gafwyd gan Senedd De Cymru Newydd pan agorwyd y Senedd.

DS Gibbon FRICS o GVA Grimley International Property Advisers ailbrisiodd yr asedau hyn, yn ôl eu gwerth ar 31 Mawrth 2011. Ail-brisiwyd y Pierhead a'r Senedd yn ôl y gost o'u hailgodi ar ôl dibrisiant.

	Tir ac adeiladau	Technoleg gwybodaeth	Dodrefn a gosodiadau*	Cerbydau	Asedau sy'n cael eu hadeiladu	2009-10 £'000 Cyfanswm
Cost neu brisiant						
Ar 1 Ebrill 2009	65,731	7,521	1,034	121	-	74,407
Ychwanegiadau	590	129	76	-	3,238	4,033
Gwerthwyd	-	-	-	(41)	-	(41)
Ailbrisiwyd	-	-	-	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2010	66,321	7,650	1,110	80	3,238	78,399
Dibrisiant						
Ar 1 Ebrill 2009	(3,948)	(1,923)	(398)	(41)	-	(6,310)
Costau yn ystod y flwyddyn	(1,164)	(776)	(110)	(16)	-	(2,066)
Gwerthwyd	-	-	-	41	-	41
Ailbrisiwyd	-	-	-	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2010	(5,112)	(2,699)	(508)	(16)	-	(8,335)
Gwerth llyfr net						
ar 31 Mawrth 2010	61,209	4,951	602	64	3,238	70,064
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2009	61,783	5,598	636	80	-	68,097

9. Asedau anniriaethol

Mae'r asedau anniriaethol yn cynnwys meddalwedd a thrwyddedau meddalwedd ar gyfer y prif systemau a ddefnyddir gan y Comisiwn:

	Cyfanswm 2011
	£'000
Cost neu brisant	
Ar 1 Ebrill 2010	544
Ychwanegiadau	125
Aiddosbarthwyd	819
Gwerthwyd	-
Ailbrisiwyd	-
Ar 31 Mawrth 2011	1,488
Amorteiddiad	
Ar 1 Ebrill 2010	(103)
Costau yn ystod y flwyddyn	(109)
At 31 Mawrth 2011	(212)
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2011	1,276
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2010	441
	Cyfanswm 2010
	£'000
Cost neu brisant	
Ar 1 Ebrill 2009	172
Ychwanegiadau	372
Gwerthwyd	-
Ailbrisiwyd	-
Ar 31 Mawrth 2010	544
Amorteiddiad	
Ar 1 Ebrill 2009	(69)
Costau yn ystod y flwyddyn	(34)
Ar 31 Mawrth 2010	(103)
Gwerth llyfr net ar 31 Mawrth 2010	441
Gwerth llyfr net ar 1 Ebrill 2009	103

10. Stoc

	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2010 £'000
Stoc Siop y Comisiwn	24	27

11. Dyledwyr masnachol ac asedau cyfredol eraill

	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2010 £'000
Symiau sy'n ddyledus cyn pen blwyddyn:		
Dyledwyr masnachol	17	1
Dyledwyr eraill	3	14
Rhagdaliadau	733	734
TAW y gellir ei adennill	591	402
Symiau sy'n ddyledus o Gronfa Gyfunol Cymru yng nghyswllt taliadau uniongyrchol	11	-
	1,355	1,151

Nid oedd unrhyw symiau'n ddyledus gan ddyledwyr ar ôl mwy na blwyddyn.

12. Arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod

	31 March 2011 £'000	31 Mawrth 2010 £'000
Balans ar 1 Ebrill	675	1,233
Newid net mewn balansau arian parod a'r hyn sy'n cyfateb i arian parod	(576)	(558)
Balans ar 31 Mawrth	99	675
Balansau ar 31 Mawrth sy'n cael eu dal gan:		
Citibank	48	611
Banciau masnachol ac arian parod mewn llaw	51	64
Balans ar 31 Mawrth	99	675

13 Cysoni'r Gofyniad Arian Parod Net â'r cynnydd / (gostyngiad) mewn arian parod

	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2010 £'000
Gofyniad arian parod net	(43,306)	(43,626)
O'r Gronfa Gyfunol (Cyflenwad) – y flwyddyn bresennol	43,405	44,301
O'r Gronfa Gyfunol (Cyflenwad) – y flwyddyn flaenorol		
Symiau dyledus i'r Gronfa Gyfunol a dderbyniwyd ond na chawsant eu talu	(675)	(1,233)
Symiau dyledus i'r Gronfa Gyfunol a dderbyniwyd ond na chawsant eu talu		
(gostyngiad)/cynnydd mewn arian parod	(576)	(558)

14. Cyfrifon taladwy a symiau taladwy eraill

	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2010 £'000
Symiau sy'n daladwy cyn pen blwyddyn		
TAW – net gyda balans Nodyn 11	3	2
Trethi eraill a nawdd cymdeithasol	621	583
Cyfrifon taladwy	1,128	149
Symiau taladwy eraill	23	4
Croniadau	2,523	4,540
Symiau sy'n daladwy i Gronfa Gyfunol Cymru	99	675
	4,397	5,953
Symiau sy'n daladwy ar ôl mwy na blwyddyn		
Symiau taladwy eraill	-	163
	4,397	6,116

15. Darpariaethau ar gyfer rhwymedigaethau a thaliadau

O dan Safon Archwilio Rhyngwladol 19, caiff rhwymedigaeth o £2.310 miliwn ei chydabod ar gyfer Cynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad. Mae rhagor o wybodaeth am hyn ar gael yn nodyn 6.

	Cynllun pensiwn yr Aelodau £'000	Darpariaeth ar gyfer tâl digolledu i staff £'000	Lwfansau Aelodau £'000	Cyfanswm 2010-11 £'000	Cyfanswm 2009-10 £'000
Balans ar 1 Ebrill	5,873	-	5	5,878	1,984
(Gostyngiad) / Cynnydd yn ystod y flwyddyn	(2,192)	244	-	(1,948)	3,911
Defnyddiwyd neu rhyddhawyd yn ystod y flwyddyn	(1,371)	-	(5)	(1,376)	(17)
Balans ar 31 Mawrth	2,310	244	-	2,554	5,878

16. Ymrwymïadau cyfalaf

Ar 31 Mawrth 2011, roedd ymrwymïadau cyfalaf o £0.303 miliwn o dan contract (£1,767 miliwn ar 31 Mawrth 2010)

17. Ymrwymïadau o dan brydlesi

(a) Prydlesi gweithredol

Yn y tabl isod, nodir yr ymrwymïadau o dan brydlesi gweithredol i dalu rhenti yn ystod y flwyddyn ar ôl y cyfnod ariannol hwn, wedi'u dadansoddi yn ôl y cyfnod y daw'r prydlesi i ben.

	31 Mawrth 2011 £'000	31 Mawrth 2010 £'000
Mae'r rhwymedigaethau o dan brydlesi gweithredu'n cynnwys:		
Tir ac adeiladau:		
Yn dod i ben ar ôl blwyddyn ond cyn pen 5 mlynedd	107	150
Yn dod i ben wedi hynny	46,000	47,775
	46,107	47,925
Eraill – car, argraffwyr a chopïwyr:		
Yn dod i ben cyn pen blwyddyn	12	20
Yn dod i ben ar ôl blwyddyn ond cyn pen 5 mlynedd	165	158
	177	178

(b) Prydlesi ariannol

Nid oes unrhyw rwymedigaethau o dan brydlesi ariannol.

18. Ymrwymïadau ariannol eraill

Mae tri o gytundebau'r Comisiwn (nad ydynt yn brydlesi) yn gytundebau na ellir eu diddymu, oherwydd natur y trefniadau cytundebol. Mae'r cytundebau'n ymwneud â darparu cymorth a gwasanaeth TGCh i'r Cynulliad, a rheoli gweinyddwyr ar gyfer y systemau Adnoddau Dynol a Chyllid a ddefnyddir gan y Comisiwn. Dangosir isod y taliadau y mae'r Comisiwn wedi ymrwymo iddynt ar ddiwedd y cyfnod ariannol, wedi'u dadansoddi yn ôl y cyfnod y daw'r ymrwymïadau i ben.

	2010-11 £'000	2009-10 £'000
Rhwymedigaethau o dan gytundebau na ellir eu diddymu:		
Yn dod i ben cyn pen blwyddyn	-	-
Yn dod i ben ar ôl blwyddyn ond cyn pen 5 mlynedd	65	28
Yn dod i ben wedi hynny	5,060	5,537
	5,125	5,565

Mae cytundebau eraill y Comisiwn yn cyfeirio at derfynu cytundeb yn gynnar ond nid oes taliadau wedi'u pennu ar gyfer hynny. Byddai'r Comisiwn yn torri cytundeb pe bai'n terfynu'r cytundeb yn gynnar a gallai'r contractiwr hawlio iawndal am yr elw y byddai wedi'i ennill pe bai'r cytundeb wedi parhau am y cyfnod llawn. Gan fod y ffigur hwn yn amrywio ar gyfer pob cytundeb, nid yw'r cytundebau hyn wedi'u cynnwys yn y nodyn hwn.

19. Offerynnau ariannol

Nid yw'r Comisiwn yn cyhoeddi nac yn masnachu mewn offerynnau ariannol fel rhoi benthyciadau ac nid yw wedi benthyca arian. Mae'n dibynnu'n bennaf ar gyllid gan Gronfa Gyfunol Cymru am ei ofynion arian parod ac, felly, nid yw'n agored i risgiau hylifedd. Hefyd, nid oes ganddo adneuo arwyddocaol ac mae'r holl asedau a'r rhwymedigaethau perthnasol mewn sterling, felly nid yw'n agored i risg cyfradd llog na risg arian cyfred.

20. Rhwymedigaethau amodol

Roedd gan Staff Cymorth Aelodau'r Cynulliad hawliau cytundebol i swm sy'n cyfateb i 10% o'u cyflog blynyddol gros gael ei gyfrannu tuag at bensiwn, ond nid ydynt i gyd wedi arfer yr hawl hwn. Mae'r rhwymedigaeth yn parhau am chwe blynedd wedi i'w cyflogaeth ddod i ben, ac fe'u hamcangyfrifir fel a ganlyn:

	Swm a oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2011 £000	Swm a oedd yn ddyledus ar 31 Mawrth 2010 £000	Swm a dalwyd yn 2010-11 £000	Sylwadau
Cyfraniadau pensiwn gan Staff Cymorth yr Aelodau sydd:				
yn cael eu cyflogi ar hyn o bryd ond nad ydynt yn cyfrannu at gynllun pensiwn	98	125	-	Annhebygol iawn
wedi gadael swydd heb ymuno â chynllun pensiwn erioed	36	32	-	Annhebygol iawn

Nid yw Comisiwn y Cynulliad wedi ymgymryd ag unrhyw rwymedigaethau amodol mesuradwy nac anfesuradwy drwy roi gwarant, indemniad neu lythyr cysur.

21. Colledion a thaliadau arbennig

Dyma nifer a gwerth y colledion a'r taliadau arbennig a wnaed yn ystod 2010-11:

(a) Datganiad Colledion

	2010-11		2009-10	
	<i>Nifer yr achosion</i>	Gwerth £'000	<i>Nifer yr achosion</i>	Gwerth £'000
Cyfanswm	16	1	13	9
Taliadau ofer a cholledion mewn effaith	15	1	11	9
Hawliadau y rhoddwyd gorau iddynt	1	-	-	-
Colledion tâl, lwfansau a buddion blwydd-daliadau	-	-	2	-

(b) Taliadau arbennig

	2010-11		2009-10	
	<i>Nifer yr achosion</i>	Gwerth £'000	<i>Nifer yr achosion</i>	Gwerth £'000
Cyfanswm	19	36	2	17
lawndal	19	36	-	-
Ex-gratia	-	-	1*	1
Tâl diswyddo arbennig	-	-	1	16

22. Trafodion â phartion cysylltiedig

Mae'r Comisiwn yn cynnal nifer o drafodion â Llywodraeth Cynulliad Cymru ac adrannau eraill y llywodraeth a chyrrff cyhoeddus, gan gynnwys Cyllid a Thollau EM. Yn ogystal â hyn, mae'n cynnal trafodion rheolaidd â Chynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad, gweler nodyn 6b. Yn ôl Rheolau Sefydlog Cynulliad Cenedlaethol Cymru mae'n ofynnol i'r Cynulliad, ar sail cynnig gan y Comisiwn, ethol Ymddiriedolwyr i Gynllun Pensiwn yr Aelodau.

Gall y Cynulliad roi cyfarwyddyd arbennig neu gyffredinol i'r Comisiwn at ddibenion, neu yng nghyswllt, arfer swyddogaethau Comisiwn y Cynulliad.

Nid yw'r Comisiwn wedi cynnal unrhyw drafodion perthnasol uniongyrchol â Chomisiynwyr, uwch reolwyr nac unrhyw aelodau agos o'u teuluoedd nac ag unrhyw sefydliad lle mae gan Gomisiynwyr, uwch reolwyr neu unrhyw aelodau agos o'u teuluoedd swydd sy'n eu galluogi i reoli neu ddylanwadu ar benderfyniadau.

At ddibenion tryloywder, cofnodir y mân daliadau a ganlyn:

- Talwyd £1,794.49 (4,096.99 yn 2009-10) i Ddinas a Sir Abertawe i ad-dalu costau swyddfa rhai o'r Aelodau. Mae Peter Black AC yn gynghorydd ar Gyngor Abertawe.
- Talwyd £2,937.50 (dim yn 2009-10) i Gymdeithas Hansard i danysgrifio fel cefnogwr corfforaethol. Mae Dianne Bevan yn un o Gyfarwyddwyr/Ymddiriedolwyr y Gymdeithas hon.

Y Comisiwn sy'n pennu cyflogau a lwfansau holl Aelodau'r Cynulliad a'r holl ddeiliaid swyddi, ynghyd â chyflogau a pholisiau amodau staff y Comisiwn. Caiff y Comisiynwyr, fel Aelodau'r Cynulliad, gyflogi aelodau o'u teuluoedd i weithio fel staff cymorth; does dim cyfyngiadau o ran cyflogi aelodau o deuluoedd y Comisiynwyr neu'r uwch reolwyr i weithio i'r Comisiwn.

Mae Cofrestr o Fuddiannau Ariannol a Buddiannau Eraill Aelodau'r Cynulliad ar gael ar www.cynulliadcymru.org a www.assemblywales.org.